

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

**Rzeczpospolita
Polska**

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

PROGRAM NAUCZANIA

KURSU UMIEJĘTNOŚCI ZAWODOWYCH

MED.03.2. Podstawy opieki nad osobą chorą i niesamodzielną

W zakresie kwalifikacji

MED.03. Świadczenie usług pielęgnacyjno-opiekuńczych osobie chorej i niesamodzielnej

Wyodrębnionego w zawodzie

OPIEKUN MEDYCZNY (symbol cyfrowy zawodu 532102)

Branża: opieki zdrowotnej (MED)

Autorzy:

dr nauk medycznych Krystyna Frydrysiak

dr nauk medycznych Bogusława Łopacińska

mgr socjologii Izabela Łuchniak (ewaluacja)

Recenzenci:

Recenzent 1-nauczyciel konsultant w zakresie kształcenia zawodowego Mgr pielęgniarstwa Elżbieta Małek

Recenzent 2-przedstawiciel pracodawców właściwy dla danego zawodu Mgr Beata Wojciechowska

Ekspert: mgr pielęgniarstwa Marta Polanowska

Program opracowany we współpracy podmiotów z otoczenia społeczno-gospodarczego wskazanego we wniosku o powierzenie grantu na opracowanie modelowego kwalifikacyjnego kursu zawodowego (KKZ): Domem Pomocy Społecznej w Łodzi przy ul. Narutowicza 114 oraz Europejskim Centrum Opieki Medycznej i Pomocy Rodzinie „CARE” w Zgierzu. Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój

Oś priorytetowa II

Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji

Działanie 2.14. Rozwój narzędzi dla uczenia się przez całe życie

Konkurs nr POWR.02.14.00-IP.02-00-003/19

Opracowanie modelowych programów kwalifikacyjnych kursów zawodowych (kkz)

Spis treści

PROGRAM NAUCZANIA KURSU UMIEJĘTNOŚCI ZAWODOWYCH MED.03.2. Podstawy opieki nad osobą chorą i niesamodzielną

1. Wprowadzenie	6
1.1. Charakterystyka kursu umiejętności zawodowych MED.03.2. Podstawy opieki nad osobą chorą i niesamodzielną z kwalifikacji MED.03. Świadczenie usług pielęgnacyjno-opiekuńczych osobie chorej i niesamodzielnej wyodrębnionej w zawodzie opiekun medyczny (symbol cyfrowy zawodu 532102).....	6
1.2 Program ma strukturę przedmiotową.	6
1.3 Charakterystyka programu	6
1.4 Cele kierunkowe programu kursu umiejętności zawodowych	8
1.5 Wymagania wstępne dla uczestników i słuchaczy – na podstawie aktów prawnych.....	8
1.6 Odniesienie do rynku pracy	9
2. Plan zajęć kursu umiejętności zawodowych.....	10
2.1. Pogrupowane efekty kształcenia - tabela 10 i 11 stanowią załącznik do programu	10
2.2. Określenie liczby godzin poszczególnych zajęć z podziałem na zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem efektów kształcenia wraz z kryteriami weryfikacji – tabela 12. stanowi załącznik do programu.	10
2.3. Plan kursu umiejętności zawodowych	11
3. Cele kształcenia KUZ	11
4. Programy poszczególnych zajęć	11
4.1. Program nauczania dla przedmiotu Podstawy wykonywania zawodu opiekuna medycznego	11
4.1.1.Cele ogólne przedmiotu.....	11
4.1.2. Cele operacyjne przedmiotu	12
4.1.3. Materiał nauczania z uwzględnieniem opisu efektów kształcenia	14
4.1.4. Procedury osiągania celów kształcenia	18
4.1.5 Proponowane metody sprawdzania osiągnięć edukacyjnych słuchacza/uczestnika kursu	19
4.2.Program nauczania dla przedmiotu Anatomia i fizjologia człowieka	19
4.2.1. Cele ogólne przedmiotu	19
4.2.2. Cele operacyjne przedmiotu	19

4.2.3.	Materiał nauczania z uwzględnieniem opisu efektów kształcenia	20
4.2.4.	Procedury osiągania celów kształcenia	23
4.2.5.	Proponowane metody sprawdzania osiągnięć edukacyjnych słuchacza/uczestnika	24
4.3.	Program nauczania dla przedmiotu Podstawy języka migowego	24
4.3.1.	Cele ogólne przedmiotu	24
4.3.2.	Cele operacyjne przedmiotu	25
4.3.3.	Materiał nauczania z uwzględnieniem opisu efektów kształcenia	25
4.3.4.	Procedury osiągania celów kształcenia	26
4.3.5.	Proponowane metody sprawdzania osiągnięć edukacyjnych słuchacza/uczestnika	27
4.4.	Program nauczania dla przedmiotu Udzielanie pomocy w zagrożeniu życia i zdrowia	27
4.4.1.	Cele ogólne przedmiotu	27
4.4.2.	Cele operacyjne przedmiotu	28
4.4.3.	Materiał nauczania z uwzględnieniem opisu efektów kształcenia	29
4.4.4.	Procedury osiągania celów kształcenia	30
4.4.5.	Proponowane metody sprawdzania osiągnięć edukacyjnych słuchacza/uczestnika kursu	31
4.5.	Program nauczania dla przedmiotu Promocja zdrowia i profilaktyka zdrowotna	31
4.5.1	Cele ogólne przedmiotu	31
4.5.2	Cele operacyjne przedmiotu	31
4.5.3	Materiał nauczania z uwzględnieniem opisu efektów kształcenia	32
4.5.4	Procedury osiągania celów kształcenia	33
4.5.5	Proponowane metody sprawdzania osiągnięć edukacyjnych słuchacza/uczestnika	34
4.6.	Program nauczania dla przedmiotu Zaburzenia w funkcjonowaniu organizmu człowieka	34
4.6.1.	Cele ogólne przedmiotu	34
4.6.2.	Cele operacyjne przedmiotu	35
4.6.3	Materiał nauczania z uwzględnieniem opisu efektów kształcenia	35
4.6.4.	Procedury osiągania celów kształcenia	37

4.6.5. Proponowane metody sprawdzania osiągnięć edukacyjnych słuchacza/uczestnika KUZ	38
5. Ewaluacja programu KUZ	38
6. Wykaz literatury oraz niezbędnych środków i materiałów dydaktycznych	44
6.1. Wykaz literatury	44
6.2. Wykaz niezbędnych środków i materiałów dydaktycznych	46
7. Sposób i forma zaliczenia kursu	47
8. Sprawdzenie kompletności i poprawności opracowanego programu zajęć	47
Załączniki	51
Tabela Przyporządkowanie efektów kształcenia wraz z kryteriami weryfikacji do poszczególnych przedmiotów	51
Tabela Grupowanie efektów kształcenia w zajęcia i nadawanie nazw tym zajęciom	56

1. Wprowadzenie

1.1. Charakterystyka kursu umiejętności zawodowych MED.03.2. Podstawy opieki nad osobą chorą i niesamodzielną z kwalifikacji MED.03. Świadczenie usług pielęgnacyjno-opiekuńczych osobie chorej i niesamodzielnej wyodrębnionej w zawodzie opiekun medyczny (symbol cyfrowy zawodu 532102)

Kurs umiejętności zawodowych jest jedną z form kształcenia ustawicznego w formach pozaszkolnych. Szczegółowe warunki organizacji kursów umiejętności zawodowych i akredytacji ośrodków określa ustawa Prawo oświatowe oraz rozporządzenie w sprawie kształcenia ustawicznego w formach pozaszkolnych.

Program nauczania realizowany na kursie umiejętności zawodowych w zakresie kwalifikacji wyodrębnionej w zawodzie szkolnictwa branżowego, zawiera ogólne cele i zadania kształcenia zawodowego, cele kształcenia, efekty kształcenia i kryteria weryfikacji tych efektów, warunki realizacji kształcenia w zawodzie, w którym została wyodrębniona dana kwalifikacja, minimalną liczbę godzin kształcenia w zawodzie w ramach danej jednostki efektów kształcenia.

Program jest zgodny z zapisami podstawy programowej dla zawodu opiekun medyczny z 2019 r.

Kurs umiejętności zawodowych może być prowadzony przez:

- 1) publiczne i niepubliczne szkoły prowadzące kształcenie zawodowe, z wyjątkiem szkół artystycznych - w zakresie zawodów, w których kształcą, oraz w zakresie innych zawodów przypisanych do branż, do których należą zawody, w których kształci szkoła;
- 2) publiczne i niepubliczne placówki kształcenia ustawicznego i centra kształcenia zawodowego.

Kurs umiejętności zawodowych kończy się zaliczeniem w formie ustalonej przez podmiot prowadzący kurs.

Osoba podejmująca kształcenie na kwalifikacyjnym kursie zawodowym posiadająca zaświadczenie o ukończeniu kursu umiejętności zawodowych, jest zwalniana, na swój wniosek złożony podmiotowi prowadzącemu kwalifikacyjny kurs zawodowy, z zajęć dotyczących efektów kształcenia zrealizowanych na tym kursie umiejętności zawodowych.

1.2 Program ma strukturę przedmiotową.

1.3 Charakterystyka programu

W programie podzielono efekty kształcenia na kluczowe dla zawodu, ważne i pomocnicze, każdemu efektowi przypisano liczbę godzin przeznaczoną na kształcenie (tabela 1). Każdy efekt kształcenia wraz z kryteriami weryfikacji został przypisany do przedmiotu.

W każdym przedmiocie wskazano liczbę godzin przeznaczoną na kształcenie teoretyczne i zajęcia praktyczne.

Plan nauczania przedstawiono w tabeli 4.

Minimalna liczba godzin kształcenia na kursie umiejętności zawodowych jest równa minimalnej liczbie godzin kształcenia zawodowego w danej kwalifikacji wyodrębnionej w zawodzie określonej w podstawie programowej kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego, z tym że w przypadku kursie umiejętności zawodowych prowadzonego w formie zaocznej – minimalna liczba godzin kształcenia zawodowego nie może być mniejsza niż 65% minimalnej liczby godzin kształcenia zawodowego w danej kwalifikacji wyodrębnionej w zawodzie określonej w podstawie programowej kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego.

Dla jednostki efektów MED.03.2. minimalna liczba godzin na kursie umiejętności zawodowych jest równa 160. Program przygotowano dla formy dziennej. Przewidywana długość cyklu kształcenia 5 miesięcy. Rozpoczęcie kursu możliwe jest w dowolnym terminie.

Programy poszczególnych przedmiotów składają się z następujących elementów:

- cele ogólne przedmiotu, cele szczegółowe przedmiotu,
- działy programowe podzielone na tematy jednostek metodycznych wraz z przypisanymi im wymaganiami programowymi,
- propozycje metod nauczania,
- obudowa dydaktyczna,
- warunki realizacji,
- proponowane metody sprawdzania osiągnięć edukacyjnych słuchacza/uczestnika,
- opis ewaluacji kursu,
- wykaz literatury oraz niezbędnych środków i materiałów dydaktycznych,
- wykaz niezbędnych środków i materiałów dydaktycznych,
- sposób i forma zaliczenia kursu.

Tematy, które mogą być realizowane z użyciem metod i technik kształcenia na odległość oznaczono w programie ikoną

W podstawie programowej kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego zapisano, że „Nauczyciele wszystkich obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia zawodowego powinni stwarzać uczniom warunki do nabywania kompetencji personalnych i społecznych oraz umiejętności w zakresie organizacji pracy małych zespołów”. W programie wskazano jednak, w ramach których przedmiotów nauczyciele powinni szczególną uwagę poświęcić na rozwijanie kompetencji personalnych i społecznych oraz umiejętności w zakresie organizacji pracy małych zespołów. Dotyczy to przede wszystkim zajęć o charakterze warsztatowym, przygotowywania projektów czy studiów przypadku. Przyczynami takiego podejścia było:

- podkreślenie kompetencji szczególnie ważnych dla zawodu
- wsparcie nauczycieli w planowaniu procesu kształcenia zawodowego w taki sposób, by pozwalał na rozwijanie kompetencji personalnych i społecznych oraz umiejętności w zakresie organizacji pracy małych zespołów

- rekomendacje z badań nad lukami kompetencyjnymi kandydatów na pracowników oraz oczekiwań pracodawców wskazujące od wielu lat, że najbardziej pracownikom brakuje kompetencji miękkich (wśród nich te, które zapisane są w efektach kształcenia „Kompetencje personalne i społeczne” oraz „Organizacja pracy małych zespołów”

Kursy umiejętności zawodowych zostały ułożone według kolejności realizacji. Ich realizacja stanowi pełny zakres kwalifikacji MED.03. **Świadczenie usług pielęgnacyjno-opiekuńczych osobie chorej i niesamodzielnej** wyodrębnionej w zawodzie opiekun medyczny (symbol cyfrowy zawodu 532102). Kurs MED.03.2 oraz kurs MED.03.3 umożliwia nabycie podstawowej wiedzy i umiejętności w zakresie opieki i rozpoznawania problemów opiekuńczych osoby chorej i niesamodzielnej. Kurs MED.03.4 oraz kurs MED.03.5 umożliwia nabycie podstawowych umiejętności w zakresie planowania, organizowania i wykonywania czynności higienicznych i pielęgnacyjnych wobec osoby chorej i niesamodzielnej. Warunkiem przystąpienia słuchacza do realizacji kursu umiejętności zawodowych MED.03.6 jest posiadanie wiedzy i umiejętności z zakresu kursów MED.03.2, MED.03.3, MED.03.4, MED.03.5.

1.4 Cele kierunkowe programu kursu umiejętności zawodowych

Celem kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego, także na kursie umiejętności zawodowych, jest przygotowanie uczących się do wykonywania pracy zawodowej i aktywnego funkcjonowania na zmieniającym się rynku pracy.

Zadania organizatora kursu umiejętności zawodowych są uwarunkowane zmianami zachodzącymi w otoczeniu gospodarczo-społecznym, na które wpływają w szczególności: nowe techniki i technologie, idea gospodarki opartej na wiedzy, globalizacja procesów gospodarczych i społecznych, rosnący udział handlu międzynarodowego, mobilność geograficzna i zawodowa, a także wzrost oczekiwań pracodawców w zakresie poziomu wiedzy i umiejętności pracowników.

Organizator kursu umiejętności zawodowych powinien realizować kształcenie zawodowe w oparciu o współpracę z pracodawcami, a praktyczna nauka zawodu powinna odbywać się w jak największym wymiarze w rzeczywistych warunkach pracy u pracodawców, w centrach kształcenia zawodowego, pracowniach szkolnych i placówkach kształcenia ustawicznego.

W procesie kształcenia zawodowego ważne jest integrowanie i korelowanie kształcenia ogólnego i zawodowego, w tym doskonalenie kompetencji kluczowych nabytych w procesie kształcenia ogólnego, z uwzględnieniem niższych etapów edukacyjnych.

W procesie kształcenia zawodowego są podejmowane działania wspomagające rozwój każdego uczącego się, stosownie do jego potrzeb i możliwości, ze szczególnym uwzględnieniem indywidualnych ścieżek edukacji i kariery, możliwości podnoszenia poziomu wykształcenia i kwalifikacji zawodowych oraz zapobiegania przedwczesnemu kończeniu nauki.

1.5 Wymagania wstępne dla uczestników i słuchaczy – na podstawie aktów prawnych

Słuchaczami kursu mogą zostać osoby dorosłe, (które ukończyły 18 lat):

- absolwenci wszystkich typów szkół - szkół podstawowych, gimnazjów, szkół ponadgimnazjalnych, szkół ponadpodstawowych, szkół policealnych – zainteresowani zdobywaniem kwalifikacji zawodowych,
- studenci i absolwenci studiów wyższych, którzy chcą poszerzyć/zmienić posiadane kwalifikacje zawodowe,

- osoby dorosłe, pracujące w danym zawodzie, chcące nabyć lub zaktualizować wiedzę i umiejętności zawodowe wymagane przez pracodawcę,
- aktualni słuchacze liceów ogólnokształcących dla dorosłych, którzy znajdą czas na równoległe zdobywanie kwalifikacji zawodowych.

Kandydat na słuchacza KUZ musi przedstawić zaświadczenie lekarskie zawierające orzeczenie o braku przeciwwskazań zdrowotnych do podjęcia praktycznej nauki zawodu.

Nie ma formalnych przeciwwskazań wykonywania zawodu opiekuna medycznego. Jednak, analiza efektów kształcenia zapisanych w PPKZ, ofert pracy oraz doświadczenia pracowników domów pomocy społecznej pokazują, że osoba kształcąca się w zawodzie opiekuna medycznego powinna posiadać stan zdrowia umożliwiający opiekę nad osobą chorą i niepełnosprawną oraz prezentować empatię, wyrozumiałość i cierpliwość w kontaktach z innymi, umiejętność określania swoich potrzeb i oczekiwań oraz samokontroli własnych emocji.

1.6 Odniesienie do rynku pracy

Opiekun medyczny to obecnie jeden z najbardziej poszukiwanych zawodów. Jedną z najważniejszych tego przyczyn jest gwałtownie postępujące starzenie się społeczeństwa. Kolejnym powodem jest współczesny model rodziny, w tym dbałość o rozwój kariery zawodowej dzieci osób starszych, a co za tym idzie wielość obowiązków i brak czasu na zapewnienie opieki rodzicom bądź dziadkom.

Opiekunem medycznym mogą być zarówno kobiety jak i mężczyźni.

Opiekunowie medyczni mają sporo możliwości pracy, zarówno w kraju, jak i za granicą. Mogą pracować w szpitalach, **domach pomocy społecznej**, w domach samopomocy, w hospicjach i w placówkach opieki paliatywnej. Często znajdują także zatrudnienie w prywatnych domach jako opiekunowie stali lub zatrudnieni na godziny.

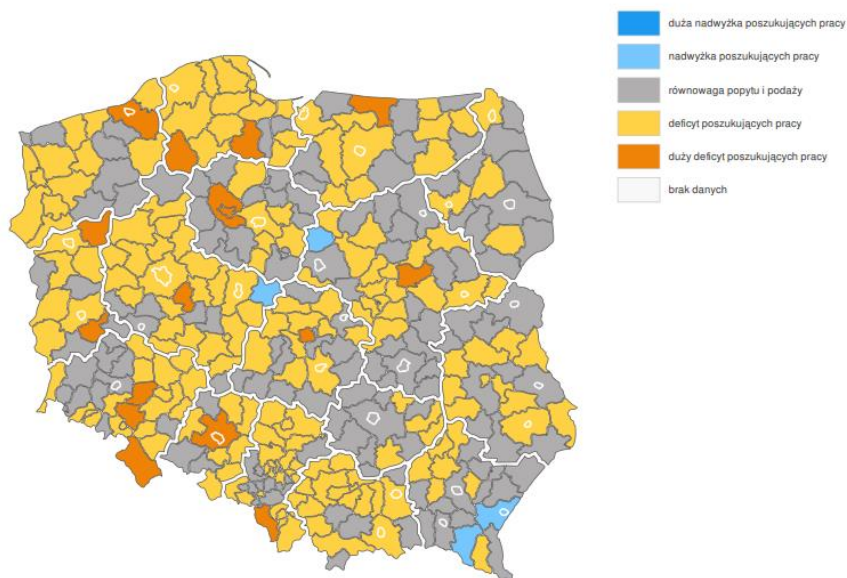
Informacje o zapotrzebowaniu na opiekunów medycznych można znaleźć m.in. na stronie internetowej Barometru zawodów. Zakwalifikowano tam zawód *opiekun medyczny* do grupy zawodów *opiekunowie osoby starszej lub niepełnosprawnej*.

Jak widać na poniższych mapkach w większości powiatów jest bardzo duże lub duże zapotrzebowanie na przedstawicieli tej grupy zawodów. Tylko w nielicznych powiatach jest nadwyżka poszukujących pracy.

Rysunek 1

Prognoza na 2019, Polska

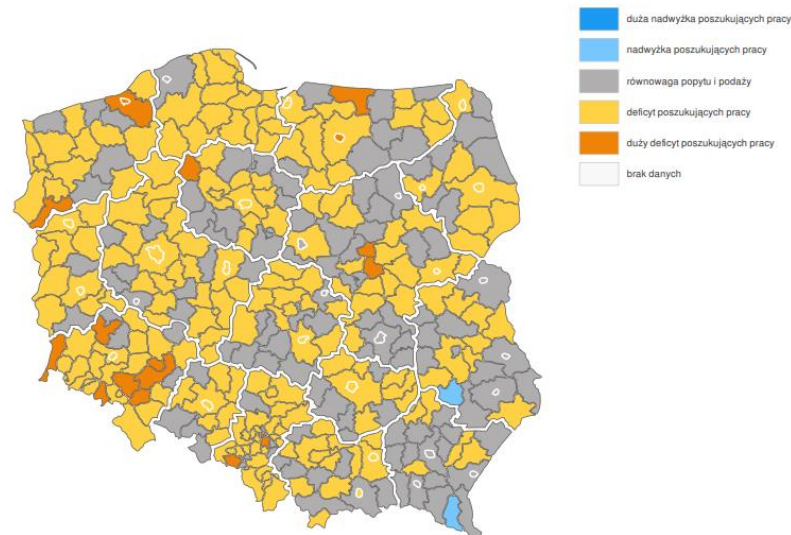
Relacja między dostępnymi pracownikami a potrzebami pracodawców - opiekunowie osoby starszej lub niepełnosprawnej

Rysunek 2

Prognoza na 2020, Polska

Relacja między dostępnymi pracownikami a potrzebami pracodawców - opiekunowie osoby starszej lub niepełnosprawnej

Z „Prognozy zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego” ze stycznia 2021 wynika, że zapotrzebowanie na opiekunów medycznych jest umiarkowane we wszystkich województwach, w woj. opolskim to zapotrzebowanie jest istotne.

2. Plan zajęć kursu umiejętności zawodowych

2.1. Pogrupowane efekty kształcenia - tabela 10 i 11 stanowią załącznik do programu

2.2. Określenie liczby godzin poszczególnych zajęć z podziałem na zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem efektów

kształcenia wraz z kryteriami weryfikacji – tabela 12. stanowi załącznik do programu.

2.3. Plan kursu umiejętności zawodowych

Tabela 1 Plan zajęć kursu umiejętności zawodowych

Nazwa zajęć	Liczba godzin	Uwagi o realizacji
Podstawy wykonywania zawodu opiekuna medycznego	40	Kształcenie teoretyczne
Anatomia i fizjologia człowieka	38	Kształcenie teoretyczne
Podstawy języka migowego	16	Kształcenie teoretyczne
Udzielanie pomocy w zagrożeniu życia i zdrowia	16	Kształcenie praktyczne
Promocja zdrowia i profilaktyka zdrowotna	20	Kształcenie teoretyczne
Zaburzenia w funkcjonowaniu organizmu człowieka	30	Kształcenie teoretyczne
Łączna liczba godzin zajęć	160	

3. Cele kształcenia KUZ

Absolwent kursu umiejętności zawodowych powinien być przygotowany w zakresie:

- wiedzy z podstaw opieki nad osobą chorą i niesamodzielną,
- podstawowych umiejętności wymaganych do realizacji opieki nad osobą chorą i niesamodzielną.

4. Programy poszczególnych zajęć

4.1. Program nauczania dla przedmiotu Podstawy wykonywania zawodu opiekuna medycznego

4.1.1. Cele ogólne przedmiotu

- poznanie kompetencji zawodowych opiekuna medycznego,
- nabycie umiejętności dbania o prestiż i wizerunek zawodowy,
- poznanie organizacji ochrony zdrowia i pomocy społecznej w Polsce,
- poznanie rynku usług medycznych i opiekuńczych w Polsce,
- identyfikowanie psychospołecznych zagrożeń w środowisku pracy,

- poznanie możliwości wykorzystania urządzeń informatycznych i programów komputerowych w pracy opiekuna medycznego,
- poznanie zasad netykiety i przepisów prawnych warunkujących bezpieczne korzystanie z Internetu,
- prowadzenie dokumentacji elektronicznej.

4.1.2. Cele operacyjne przedmiotu

- scharakteryzować zadania zawodowe opiekuna medycznego,
- opisać zasady etyki zawodowej w trakcie wykonywania czynności zawodowych opiekuna medycznego,
- przestrzegać praw pacjenta do dobrej jakości opieki, do tajemnicy, do intymności, do wyrażania zgody lub odmowy zgody na wykonywanie czynności higienicznych i pielęgnacyjnych,
- chronić dane osobowe podopiecznych i współpracowników,
- pogłębiać nabytą wiedzę samodzielnie i systematycznie,
- opisywać ogólną organizację ochrony zdrowia i pomocy społecznej w Polsce,
- charakteryzować podmioty opieki zdrowotnej i opieki społecznej,
- różnicować organizacyjno-prawne formy udzielania świadczeń zdrowotnych,
- opisywać zasady funkcjonowania ubezpieczenia zdrowotnego,
- analizować dokumenty prawne i przepisy dotyczące organizacji opieki zdrowotnej i opieki społecznej,
- scharakteryzować rodzaje zagrożeń w środowisku pracy,
- wdrażać procedury w razie stwierdzenia objawów występowania przemocy,
- podjąć działania dotyczące profilaktyki przemocy,
- obsługiwać komputer, drukarkę, skaner,
- stosować programy komputerowe,
- tworzyć dokument elektroniczny, edytować, zapisać, wysłać,
- wyszukiwać, gromadzić, selekcjonować, przetwarzać i wykorzystywać informacje przydatne w wykonywaniu zadań zawodowych,
- prowadzić dokumentację elektroniczną pacjenta,
- przestrzegać zasad netykiety i norm prawnych korzystając z Internetu,

- chronić dane osobowe osoby chorej i niesamodzielnej,
- doskonalić umiejętności zawodowe.

4.1.3. Materiał nauczania z uwzględnieniem opisu efektów kształcenia

Tabela 2 Materiał nauczania z uwzględnieniem opisu efektów kształcenia

Dział programowy	Tematy jednostek metodycznych	Liczba godzin dla tematu	Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji określone w podstawie programowej
Charakterystyka zawodu opiekuna medycznego	1) Zadania zawodowe opiekuna medycznego 	2	MED.03.2.1 przedstawia prawno-etyczne podstawy wykonywania zawodu (ek)	<ul style="list-style-type: none"> wymienia kompetencje zawodowe wynikające z przepisów prawa
Etyka zawodowa	2) Etyczne uwarunkowania zawodu opiekuna medycznego 	3	<p>MED.03.2.1 przedstawia prawno-etyczne podstawy wykonywania zawodu (ek)</p> <p>MED.03.8.1 przestrzega zasady kultury osobistej i etyki zawodowej (ek)</p>	<ul style="list-style-type: none"> omawia zasady etyki zawodowej oraz cechy, jakie powinna posiadać osoba wykonująca dany zawód wyjaśnia pojęcia: etyka, etyka zawodowa, wartości moralne, hierarchia wartości, reguła, norma moralna, kodeks etyczny, kultura, kultura zachowania omawia zasady kultury osobistej i etyki, w tym etyki zawodowej (w zawodach medycznych) dba o prestiż i wizerunek zawodu
	3) Prawa pacjenta 	3	<p>MED.03.2.1 przedstawia prawno-etyczne podstawy wykonywania zawodu (ek)</p> <p>MED.03.8.1 przestrzega zasady kultury osobistej i etyki zawodowej (ek)</p>	<ul style="list-style-type: none"> wymienia prawa pacjenta wynikające z przepisów prawa przestrzega przepisów dotyczących praw pacjenta, ochrony danych osobowych, w tym danych wrażliwych, w związku z realizacją zadań zawodowych rozpoznaje zachowania etyczne i nieetyczne w życiu codziennym i zawodowym stosuje zasady etykiety językowej, zasady kultury osobistej i ogólnie przyjęte normy zachowania w swoim środowisku

Dział programowy	Tematy jednostek metodycznych	Liczba godzin dla tematu	Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji określone w podstawie programowej
				przestrzega zasad netykiety w komunikacji w sieci
	4) Tajemnica zawodowa. Ochrona danych osobowych 	3	MED.03.8.1 przestrzega zasady kultury osobistej i etyki zawodowej (ek)	<ul style="list-style-type: none"> przestrzega zasad związanych z ochroną własności intelektualnej i ochroną danych osobowych respektuje zasady dotyczące przestrzegania tajemnicy związanej z wykonywanym zawodem i miejscem pracy przestrzega zasady zaufania i poszanowania prywatności w wykonywaniu zadań zawodowych
Normy i procedury zgodności w pracy opiekuna medycznego	5) Dokumentowanie działań opiekuna medycznego 	2	MED.03.2.12 charakteryzuje dokumentację medyczną (ek)	<ul style="list-style-type: none"> omawia rodzaje dokumentacji medycznej stosowanej w procesie leczenia, opieki i pielęgnacji wypełnia dokumentację medyczną związaną z wykonywaniem zadań opiekuna, taką jak: plan opieki, kartę kontroli podstawowych parametrów życiowych dokumentuje wykonanie czynności zawodowych chroni dokumentację medyczną przed osobami postronnymi i przed zniszczeniem
	6) Istota normalizacji. 	2	MED.03.2.13 rozpoznaje właściwe normy i procedury oceny zgodności podczas realizacji zadań zawodowych (ep)	<ul style="list-style-type: none"> wymienia cele normalizacji krajowej wyjaśnia, czym jest norma i wymienia cechy normy rozdziela oznaczenie normy międzynarodowej, europejskiej i krajowej korzysta ze źródeł informacji dotyczących norm i procedur oceny zgodności
System opieki zdrowotnej w Polsce	7) Organizacja ochrony zdrowia i pomocy społecznej w Polsce 	6	MED.03.2.2 opisuje system ochrony zdrowia i pomocy społecznej (ew)	<ul style="list-style-type: none"> opisuje główne podmioty opieki zdrowotnej udzielające świadczeń przeznaczonych dla osoby chorej i niesamodzielnej, takie jak: podstawowa opieka zdrowotna, ambulatoryjna opieka specjalistyczna, opieka stacjonarna szpitalna, opieka długoterminowa w stacjonarnych zakładach

Dział programowy	Tematy jednostek metodycznych	Liczba godzin dla tematu	Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji określone w podstawie programowej
				<p>opiekuńczo-leczniczych, w zakładach opiekuńczo pielęgnacyjnych i w hospicjum stacjonarnym, opieka długoterminowa domowa oraz opieka domowa hospicyjna</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia finansowanie systemu ochrony zdrowia – opisuje główne formy organizacyjne pomocy społecznej, takie jak: stacjonarne domy pomocy społecznej, dzienne domy pomocy społecznej, środowiskowe domy wsparcia oraz usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze
Rynek usług medycznych i opiekuńczych	<p>8) Charakterystyka usług medycznych i opiekuńczych</p> 	6	MED.03.2.3 charakteryzuje rynek usług medycznych i opiekuńczych (ew)	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia pojęcia dotyczące świadczeń zdrowotnych i opiekuńczych, w tym pojęcia: pacjent, podopieczny, ubezpieczony oraz kryteria kwalifikacyjne do opieki: stan zagrożenia życia, stan zdrowia, poziom sprawności, wiek – wyjaśnia pojęcia: standard usług zdrowotnych, standard usług medycznych i standard usług opiekuńczych – wymienia kryteria oceny jakości świadczonej opieki – wyjaśnia podstawowe różnice w funkcjonowaniu podmiotów leczniczych publicznych i niepublicznych dotyczące podmiotu tworzącego oraz źródeł finansowania działalności leczniczej – wyjaśnia różnice w funkcjonowaniu instytucji publicznych i niepublicznych pomocy społecznej dotyczące organu założycielskiego oraz źródeł finansowania

Dział programowy	Tematy jednostek metodycznych	Liczba godzin dla tematu	Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji określone w podstawie programowej
Psychospołeczne zagrożenia w środowisku pracy	9) Przemoc w środowisku pracy 	2	MED.03.2.9 przestrzega zasad postępowania w przypadku podejrzenia występowania przemocy (ew)	definiuje pojęcie przemocy, w tym przemocy w środowisku pracy wskazuje działania przeciwdziałające przemocy adekwatne do danej sytuacji
	10) Procedury postępowania w przypadku zagrożeń w środowisku pracy	3	MED.03.2.9 przestrzega zasad postępowania w przypadku podejrzenia występowania przemocy (ew) MED.03.2.10 przestrzega zasad postępowania w przypadku podejrzenia występowania przemocy (ew)	stosuje procedury dotyczące przeciwdziałaniu zjawiskom przemocy
Technologie informatyczne w pracy opiekuna medycznego	1) Urządzenia informatyczne w pracy opiekuna medycznego 	3	MED.03.2. 11) stosuje programy komputerowe wspomagające wykonywanie zadań zawodowych (ep)	wyszukuje, gromadzi, selekcjonuje, przetwarza i wykorzystuje informacje przydatne w wykonywaniu zadań zawodowych
	2) Dokumentacja elektroniczna pacjenta 	3	MED.03.2. 11) stosuje programy komputerowe wspomagające wykonywanie zadań zawodowych (ep)	wprowadza dane do elektronicznej dokumentacji zgodnie z kompetencjami zawodowymi i kodem dostępu
	3) Ochrona danych osobowych 	2	MED.03.2. 11) stosuje programy komputerowe wspomagające wykonywanie zadań zawodowych (ep)	przestrzega zasad netykiety i norm prawnych dotyczących bezpiecznego korzystania z Internetu oraz ochrony informacji i danych
	4) Kompetencje personalne i społeczne		MED.03.8. 3) przewiduje skutki podejmowanych działań	analizuje sytuacje zawodowe w kontekście przestrzegania norm i procedur rozpoznaje przypadki łamania norm i procedur oraz ocenia ich konsekwencje wyjaśnia związki przyczynowo-skutkowe wydarzeń i zachowań

Dział programowy	Tematy jednostek metodycznych	Liczba godzin dla tematu	Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji określone w podstawie programowej
				<ul style="list-style-type: none"> przewiduje skutki niewłaściwych działań na stanowisku pracy dokonuje samooceny i wskazuje konsekwencje wynikające z popełnianych błędów

4.1.4. Procedury osiągania celów kształcenia

Propozycje metod nauczania: wykład z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej, wykład problemowy, dyskusja dydaktyczna, studium przypadku, film dydaktyczny, ćwiczenia przedmiotowe, analiza dokumentów, metody i techniki kształcenia na odległość.

Formy: zbiorowa, grupowa

Metody i formy nauczania należy dostosować do indywidualnych potrzeb słuchacza.

Obudowa dydaktyczna:

Środki dydaktyczne:

1. prezentacje multimedialne, filmy dydaktyczne, aplikacje i programy komputerowe, opisy przypadków, akty prawne, programy i aplikacje komputerowe do komunikacji zdalnej.

Podręczniki:

1. Opiekun medyczny. Podręcznik do nauki zawodu., praca zbiorowa, WSiP 2016
2. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 16 maja 2019 r. w sprawie podstaw programowych kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz dodatkowych umiejętności zawodowych w zakresie wybranych zawodów szkolnictwa branżowego (Dz.U. z 2019 r. poz. 991)
3. Rychlik A., Pawluczuk I., Opiekun medyczny. Nowe umiejętności., Wydawnictwo Edicon, Poznań 2020
4. Szwalkiewicz E., Opiekun medyczny w praktyce., PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa 2019
5. Szwalkiewicz E., Talarska D., Wieczorowska-Tobis K., Opieka nad osobami przewlekle chorymi w wieku podeszłym i niesamodzielnymi, PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa 2020
6. Profilaktyka psychospołecznych zagrożeń w miejscu pracy-od teorii do praktyki, pod redakcją Doroty Merecz. Instytut Medycyny Pracy, Print Extra, Łódź 2011

Portale i strony internetowe:

- obywatel.gov.pl,
- www.zus.pl,
- isap.sejm.gov.pl

Warunki realizacji:

Zajęcia dydaktyczne wykładowe powinny odbywać się w sali wyposażonej w projektor multimedialny oraz stanowisko komputerowe z dostępem do Internetu, a zajęcia z zakresu Technologie informatyczne w pracy opiekuna medycznego, powinny odbywać się w pracowni komputerowej.

Możliwość realizacji części zajęć w formie zdalnej z wykorzystaniem programów i aplikacji komputerowych kształcenia na odległość

4.1.5 Proponowane metody sprawdzania osiągnięć edukacyjnych słuchacza/uczestnika kursu

Sprawdzanie opanowania przez słuchacza/uczestnika wymagań programowych będzie przeprowadzone w oparciu o:

- ustne i pisemne sprawdziany wiadomości i umiejętności,
- testy dydaktyczne,
- ocenę zaangażowania słuchaczy podczas wykonywania ćwiczeń,

W ocenie ćwiczeń należy uwzględnić zawartość merytoryczną ćwiczeń, poprawność wykonania,

Sprawdzanie osiągnięć powinno odbywać się przez cały okres realizacji programu zajęć na podstawie kryteriów przedstawionych na początku kursu.

4.2. Program nauczania dla przedmiotu Anatomia i fizjologia człowieka

4.2.1. Cele ogólne przedmiotu

- nabycie umiejętności posługiwania się podstawową terminologią z zakresu anatomii i fizjologii,
- poznanie budowy, położenia i funkcji poszczególnych narządów i układów narządów,
- poznanie mechanizmów fizjologicznych funkcjonowania organizmu człowieka.

4.2.2. Cele operacyjne przedmiotu

- posłużyć się podstawową terminologią z zakresu anatomii i fizjologii,
- opisać budowę i funkcję komórek i tkanek,

- określić rodzaje tkanek,
- określić podstawowe prawa fizjologiczne organizmu,
- wykazać różnice w budowie i czynności organizmu uwarunkowane wiekiem i płcią,
- określić położenie układów i narządów,
- scharakteryzować rozwój psychofizyczny człowieka,
- opisać budowę, funkcje i połączenia kości,
- opisać budowę mięśni i czynność poszczególnych grup mięśniowych,
- scharakteryzować podział, budowę i czynność układu nerwowego,
- opisać budowę i czynność układu krążenia,
- scharakteryzować rolę krwi w organizmie,
- wyjaśnić budowę i znaczenie układu chłonnego,
- scharakteryzować budowę i czynność układu oddechowego,
- scharakteryzować budowę i czynność układu trawiennego,
- opisać budowę i czynność układu płciowego,
- opisać budowę i czynność układu moczowego,
- określić lokalizację i znaczenie gruczołów dokrewnych,
- scharakteryzować budowę i czynność narządów zmysłów,
- opisać budowę i funkcje skóry,
- dobrać osoby do wykonania przydzielonych zadań,
- aktualizować wiedzę i doskonalić umiejętności zawodowe.

4.2.3. Materiał nauczania z uwzględnieniem opisu efektów kształcenia

Tabela 3 Materiał nauczania z uwzględnieniem opisu efektów kształcenia

Dział programowy	Tematy jednostek metodycznych	Liczba godz.	Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji określone w podstawie programowej
1. Ogólne pojęcia z zakresu anatomii i fizjologii człowieka	1. Podstawowe pojęcia z zakresu anatomii i fizjologii człowieka 	2	MED.03.2.4 charakteryzuje ogólną budowę organizmu człowieka (ek)	<ul style="list-style-type: none"> - objaśnia pojęcia z zakresu anatomii i fizjologii człowieka
	2. Budowa i funkcje komórek i tkanek 	3	MED.03.2.4 charakteryzuje ogólną budowę organizmu człowieka (ek)	<ul style="list-style-type: none"> - omawia budowę tkanek, narządów i układów organizmu człowieka - opisuje czynności i funkcje komórek, tkanek i narządów oraz prawa, które tymi funkcjami rządzą
	3. Rozwój psychofizyczny człowieka 	3	MED.03.2.4 charakteryzuje ogólną budowę organizmu człowieka (ek)	<ul style="list-style-type: none"> - omawia rozwój psychofizyczny człowieka w poszczególnych fazach jego życia
2. Budowa i funkcje układów narządów	4. Układ narządów ruchu 	4	MED.03.2.4 charakteryzuje ogólną budowę organizmu człowieka (ek)	<ul style="list-style-type: none"> - omawia budowę tkanek, narządów i układów organizmu człowieka - opisuje czynności i funkcje komórek, tkanek i narządów oraz prawa, które tymi funkcjami rządzą
	5. Układ nerwowy 	4	MED.03.2.4 charakteryzuje ogólną budowę organizmu człowieka (ek)	<ul style="list-style-type: none"> - omawia budowę tkanek, narządów i układów organizmu człowieka - opisuje czynności i funkcje komórek, tkanek i narządów oraz prawa, które tymi funkcjami rządzą
	6. Układ krążenia. Układ chłonny 	4	MED.03.2.4 charakteryzuje ogólną budowę organizmu człowieka (ek)	<ul style="list-style-type: none"> - omawia budowę tkanek, narządów i układów organizmu człowieka - opisuje czynności i funkcje komórek, tkanek i narządów oraz prawa, które tymi funkcjami rządzą

Dział programowy	Tematy jednostek metodycznych	Liczba godz.	Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji określone w podstawie programowej
	7. Układ oddechowy 	4	MED.03.2.4 charakteryzuje ogólną budowę organizmu człowieka (ek)	<ul style="list-style-type: none"> – omawia budowę tkanek, narządów i układów organizmu człowieka – opisuje czynności i funkcje komórek, tkanek i narządów oraz prawa, które tymi funkcjami rządzą
	8. Układ trawienny 	4	MED.03.2.4 charakteryzuje ogólną budowę organizmu człowieka (ek)	<ul style="list-style-type: none"> – omawia budowę tkanek, narządów i układów organizmu człowieka – opisuje czynności i funkcje komórek, tkanek i narządów oraz prawa, które tymi funkcjami rządzą
	9. Układ płciowy 	2	MED.03.2.4 charakteryzuje ogólną budowę organizmu człowieka (ek)	<ul style="list-style-type: none"> – omawia budowę tkanek, narządów i układów organizmu człowieka – opisuje czynności i funkcje komórek, tkanek i narządów oraz prawa, które tymi funkcjami rządzą
	10. Układ moczowy 	2	MED.03.2.4 charakteryzuje ogólną budowę organizmu człowieka (ek)	<ul style="list-style-type: none"> – omawia budowę tkanek, narządów i układów organizmu człowieka – opisuje czynności i funkcje komórek, tkanek i narządów oraz prawa, które tymi funkcjami rządzą
	11. Gruczoły dokrewne 	2	MED.03.2.4 charakteryzuje ogólną budowę organizmu człowieka (ek)	<ul style="list-style-type: none"> – omawia budowę tkanek, narządów i układów organizmu człowieka – opisuje czynności i funkcje komórek, tkanek i narządów oraz prawa, które tymi funkcjami rządzą

Dział programowy	Tematy jednostek metodycznych	Liczba godz.	Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji określone w podstawie programowej
	12. Narządy zmysłów 	2	MED.03.2.4 charakteryzuje ogólną budowę organizmu człowieka (ek)	<ul style="list-style-type: none"> – omawia budowę tkanek, narządów i układów organizmu człowieka – opisuje czynności i funkcje komórek, tkanek i narządów oraz prawa, które tymi funkcjami rządzą
	13. Skóra i jej wytwory 	2	MED.03.2.4 charakteryzuje ogólną budowę organizmu człowieka (ek)	<ul style="list-style-type: none"> – omawia budowę tkanek, narządów i układów organizmu człowieka – opisuje czynności i funkcje komórek, tkanek i narządów oraz prawa, które tymi funkcjami rządzą
	Kompetencje personalne i społeczne		MED.03.8.5 aktualizuje wiedzę i doskonali umiejętności zawodowe	<ul style="list-style-type: none"> – uzasadnia znaczenie kształcenia ustawicznego, aktualizowania wiedzy i umiejętności zawodowych – analizuje własne kompetencje i ustala cele oraz planuje dalszą ścieżkę rozwoju – doskonali własną wiedzę i umiejętności zawodowe – dzieli się wiedzą i własnym doświadczeniem z innymi
	Organizacja małych zespołów		MED.03.9.2 dobiera osoby do wykonania przydzielonych zadań	<ul style="list-style-type: none"> – przewiduje skutki niewłaściwego doboru osób do zadań – identyfikuje kompetencje i umiejętności osób w zespole – przydziela zadania, uwzględniając poziom umiejętności i kompetencje członków zespołu

4.2.4. Procedury osiągania celów kształcenia

Propozycje metod nauczania: wykład, pokaz z objaśnieniem, dyskusja dydaktyczna, film dydaktyczny, ćwiczenia przedmiotowe, metody i techniki kształcenia na odległość.

Formy: zbiorowa, grupowa.

Metody i formy nauczania należy dostosować do indywidualnych potrzeb słuchacza.

Obudowa dydaktyczna:

Środki dydaktyczne: prezentacje multimedialne, modele narządów, fantomy części ciała, plansze, filmy dydaktyczne, atlasy anatomiczne, aplikacje i programy komputerowe do nauki anatomii; programy i aplikacje komputerowe do komunikacji zdalnej.

Podręczniki:

1. Aleksandrowicz R, Ciszek B., Mały atlas anatomiczny, PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa 2020
2. ElkeLutjen-Drecoll, Rohen Johannes W., Anatomia człowieka Tablice, PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa 2012
3. Grant A., WaughA., Ross& Wilson Anatomia i fizjologia człowieka w warunkach zdrowia i choroby, red. n. Ciszek B., Maciejewski R, Edra Urban & Partner, Wrocław 2020
4. Michajlik A., Ramotowski W., Anatomia i fizjologia człowieka, PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa 2020
5. Traczyk W. Z., Fizjologia człowieka w zarysie., Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2018

Inne:

- Interaktywne strony internetowe np.: e-Anatomy: interaktywny atlas ludzkiej anatomii - IMAIOS

Warunki realizacji:

Zajęcia dydaktyczne powinny odbywać się w pracowni anatomicznej wyposażonej w modele i plansze anatomiczne, filmy dydaktyczne, atlasy anatomiczne, projektor multimedialny, oraz stanowisko komputerowe z dostępem do Internetu, edukacyjne programy komputerowe z zakresu anatomii

Możliwość realizacji zajęć w formie zdalnej z wykorzystaniem programów i aplikacji komputerowych kształcenia na odległość.

4.2.5. Proponowane metody sprawdzania osiągnięć edukacyjnych słuchacza/uczestnika

Sprawdzanie opanowania przez słuchacza/uczestnika wymagań programowych będzie przeprowadzone w oparciu o:

- ustne i pisemne sprawdziany wiadomości i umiejętności,
- testy dydaktyczne,
- obserwacja zaangażowania słuchaczy podczas wykonywania ćwiczeń.

W czasie obserwacji należy zwrócić uwagę na interpretowanie podstawowych pojęć z zakresu anatomii i fizjologii. W ocenie ćwiczeń należy uwzględnić zawartość merytoryczną ćwiczeń, ich poprawność, formy przedstawienia. Sprawdzanie osiągnięć powinno odbywać się przez cały okres realizacji programu zajęć na podstawie kryteriów przedstawionych na początku kursu.

4.3. Program nauczania dla przedmiotu Podstawy języka migowego

4.3.1. Cele ogólne przedmiotu

- komunikowanie się z osobą chorą, niesamodzielną oraz głuchą lub niedosłyszącą w języku migowym.

4.3.2. Cele operacyjne przedmiotu

- wyjaśnić pojęcia: głuchy, niesłyszący, niedosłyszący,
- wymienić sposoby komunikacji z osobami głuchymi, niesłyszającymi, niedosłyszającymi,
- scharakteryzować rodzaje uszkodzeń słuchu,
- przeprowadzić wywiad dotyczący stanu chorego niesłyszącego,
- różnicować naturalny język migowy (język migany) z systemem językowo migowym,
- odczytać komunikaty gestograficzne i opisy słowne oraz ilustracje znaków migowych,
- porozumieć się wykorzystując system językowo-migowy z osobą chorą i niesamodzielną,
- porównać sposoby niewerbalnej komunikacji,
- upowszechnić idee integracji społecznej i niesienia pomocy osobom niepełnosprawnym,
- aktualizować wiedzę w zakresie posługiwania się językiem migowym,
- doskonalić własną wiedzę i umiejętności zawodowe.

4.3.3. Materiał nauczania z uwzględnieniem opisu efektów kształcenia

Tabela 4 Materiał nauczania z uwzględnieniem opisu efektów kształcenia

Dział programowy	Tematy jednostek metodycznych	Liczba godzin dla tematu	Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji określone w podstawie programowej
Posługiwanie się językiem migowym	Daktylografia, ideografia 	4	MED.03.2.7 posługuje się językiem migowym (ew)	– porozumiewa się z pacjentem językiem migowym w stopniu podstawowym
	Komunikacja z osobami niesłyszającymi 	5	MED.03.2.7 posługuje się językiem migowym (ew)	– stosuje podstawowe techniki języka migowego w udzielaniu świadczeń

	Integracja społeczna 	6	MED.03.2.7 posługuje się językiem migowym (ew)	– pomaga pacjentom niedosłyszącym w dostępie do usług medycznych
	Kompetencje personalne i społeczne		MED.03.8.5 aktualizuje wiedzę i doskonali umiejętności zawodowe	<ul style="list-style-type: none"> – uzasadnia znaczenie kształcenia ustawicznego, aktualizowania wiedzy i umiejętności zawodowych – analizuje własne kompetencje i ustala cele oraz planuje dalszą ścieżkę rozwoju – dobiera formy doskonalenia zawodowego do swoich potrzeb i możliwości – doskonali własną wiedzę i umiejętności zawodowe – dzieli się wiedzą i własnym doświadczeniem z innymi

4.3.4. Procedury osiągnięcia celów kształcenia

Propozycje metod nauczania: wykład problemowy, dyskusja dydaktyczna, studium przypadku, film dydaktyczny, ćwiczenia przedmiotowe, metody i techniki kształcenia na odległość..

Formy: grupowa.

Metody i formy nauczania należy dostosować do indywidualnych potrzeb słuchacza.

Obudowa dydaktyczna:

Środki dydaktyczne: prezentacje multimedialne, filmy dydaktyczne, scenariusze zajęć edukacyjnych, tablice z alfabetem palcowym, tablice z liczebnikami, ideogramy, programy i aplikacje komputerowe do komunikacji zdalnej.

Podręczniki:

1. Koncewicz D., Szczepankowski B., *Język migowy w terapii*, Wyd. Wyższa Szkoła Pedagogiczna w Łodzi i Edukacyjna Grupa Projektowa 2008
2. Szczepankowski B., Rona M.: *Szkolny słownik języka migowego*, Vinea, Bydgoszcz 1994; Cianciara D., *Zarys współczesnej promocji zdrowia.*, PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa 2010
3. Rzeźniczak D., *Podręcznik do nauki Polskiego Języka Migowego*. Poziom A1., Wydawnictwo POLTEXT
4. Pluto-Kowalska M., Kowalski M., *Pomigaj mi mamo*. Poligraf, Łódź 2006
5. Rzeźniczak D., *Alfabet PJM. Ćwiczenia podstawowe*, Centrum PJM; płyta „Rozumiem polski język migowy”

Czasopisma:

- – Świat Ciszy, Zarząd Główny Polskiego Związku Głuchych, Warszawa
- – Co słycać?, Poligraf przy współpracy Łódzkiego Oddziału Polskiego Związku Głuchych, Łódź

Portale i strony internetowe:

- <https://www.pzg.org.pl>
- <https://www.glusi.tv>

Warunki realizacji:

Zajęcia dydaktyczne powinny odbywać się w sali wyposażonej w projektor multimedialny oraz stanowisko komputerowe z dostępem do Internetu i drukarką oraz przestrzenią umożliwiającą ćwiczenia w grupach dwu osobowych/ w małych grupach

Możliwość realizacji części zajęć w formie zdalnej z wykorzystaniem programów i aplikacji komputerowych kształcenia na odległość

4.3.5. Proponowane metody sprawdzania osiągnięć edukacyjnych słuchacza/uczestnika

Sprawdzanie opanowania przez słuchacza/uczestnika wymagań programowych będzie przeprowadzone w oparciu o:

- ustne i pisemne sprawdziany wiadomości i umiejętności,
- testy dydaktyczne,
- obserwacja zaangażowania słuchaczy podczas wykonywania ćwiczeń,

W czasie obserwacji należy zwrócić uwagę na reakcje werbalne i pozawerbalne słuchaczy. W ocenie ćwiczeń należy uwzględnić zawartość merytoryczną ćwiczeń, ich poprawność, formy przedstawienia. Sprawdzanie osiągnięć powinno odbywać się przez cały okres realizacji programu zajęć na podstawie kryteriów przedstawionych na początku kursu.

4.4. Program nauczania dla przedmiotu **Udzielanie pomocy w zagrożeniu życia i zdrowia**

4.4.1. Cele ogólne przedmiotu

- poznanie zasad postępowania w przypadku stwierdzenia pogorszenia stanu zdrowia pacjenta/podopiecznego,
- nabycie umiejętności udzielania podstawowej pierwszej pomocy w zagrożeniu życia i zdrowia pacjenta/podopiecznego,
- nabycie umiejętności udzielania podstawowej pierwszej pomocy w zagrożeniu życia i zdrowia osobom w warunkach poza zakładem opieki zdrowotnej.

4.4.2. Cele operacyjne przedmiotu

- uzasadnić koncepcję łańcucha przeżycia,
- omówić podstawowe zasady udzielania pomocy,
- opisać podstawowe objawy wskazujące na stan nagłego zagrożenia zdrowotnego w chorobach i urazach,
- ocenić stan osoby w zagrożeniu życia i zdrowia z wykorzystaniem podstawowych metod i skal oceny,
- udzielić pomocy w utracie przytomności z uwzględnieniem zastosowania pozycji bezpiecznej,
- rozpoznać nagłe zatrzymanie krążenia u osób dorosłych i dzieci,
- wykonać podstawowe czynności resuscytacyjne z wykorzystaniem aparatu AED u osób dorosłych i dzieci,
- rozpoznać łagodną i ciężką niedrożność dróg oddechowych spowodowaną ciałem obcym,
- udzielić pomocy osobie dorosłej i dziecku z łagodną i ciężką niedrożnością dróg oddechowych spowodowaną ciałem obcym,
- udzielić pierwszej pomocy osobie w omdleniu i napadzie drgawek,
- rozpoznawać podstawowe symptomy zawału serca i udaru mózgowego,
- udzielać pierwszej pomocy osobie z objawami zawału serca i udaru mózgowego,
- wdrożyć postępowanie przeciwwstrząsowe u osoby z objawami wstrząsu,
- opatrywać rany urazowe za pomocą dostępnych materiałów opatrunkowych, stosując zasady opatrywania ran,
- tamować krwotoki urazowe, w tym spowodowane amputacją urazową,
- udzielić pierwszej pomocy osobie z obrażeniami układu ruchu,
- rozpoznać symptomy oparzeń skóry w wyniku zadziałania wysokiej temperatury, kontaktu z gorącymi powierzchniami i uszkodzonym sprzętem elektrycznym,
- udzielić pierwszej pomocy w oparzeniach z uwzględnieniem rodzaju czynnika powodującego oparzenie,
- rozpoznać symptomy wychłodzenia oraz uszkodzeń skóry spowodowanych odmrożeniem,
- udzielić pierwszej pomocy osobie w wychłodzeniu i z odmrożeniem,
- udzielić podstawowej pierwszej pomocy w zatruciach, zależnie od trucizny i rozpoznanego stanu chorego,
- przejawiać gotowość do wykonywania czynności pierwszej pomocy w stanach nagłego zagrożenia zdrowotnego,
- przejawiać postawę odpowiedzialności za podejmowane działania,

- współpracować w zespole w trakcie czynności ratowniczych,
- podejmować rolę lidera w trakcie czynności pierwszej pomocy.

4.4.3. Materiał nauczania z uwzględnieniem opisu efektów kształcenia

Tabela 5 Materiał nauczania z uwzględnieniem opisu efektów kształcenia

Dział programowy	Tematy jednostek metodycznych	Liczba godz.	Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji określone w podstawie programowej
Podstawy pierwszej pomocy	1) Podstawowe pojęcia i zasady pierwszej pomocy 	1	MED.03.2.5 stosuje zasady udzielania pierwszej pomocy zgodnie z posiadanymi kompetencjami (ek)	– objaśnia pojęcia: pierwsza pomoc, kwalifikowana, pierwsza pomoc, reanimacja, resuscytacja, nagłe, zagrożenie zdrowotne
	2) Stany zagrożenia życia spowodowane chorobą i urazem. 	4	MED.03.2.5 stosuje zasady udzielania pierwszej pomocy zgodnie z posiadanymi kompetencjami (ek)	– omawia stany nagłego zagrożenia zdrowotnego spowodowane chorobą, urazem fizycznym, termicznym i chemicznym
	3) Rozpoznanie stanu zagrożenia zdrowia i życia.	2	MED.03.2.5 stosuje zasady udzielania pierwszej pomocy zgodnie z posiadanymi kompetencjami (ek)	– ocenia stan poszkodowanego i dokonuje pomiarów, podstawowych czynności życiowych
Resuscytacja krążeniowo oddechowa	4) Wykonywanie resuscytacji krążeniowo oddechowej osób dorosłych	3	MED.03.2.5 stosuje zasady udzielania pierwszej pomocy zgodnie z posiadanymi kompetencjami (ek)	– wykonuje podstawowe czynności resuscytacyjne zgodnie z wytycznymi Polskiej Rady Resuscytacji
	5) Wykonywanie resuscytacji krążeniowo –oddechowej dzieci	2	MED.03.2.5 stosuje zasady udzielania pierwszej pomocy zgodnie z posiadanymi kompetencjami (ek)	– wykonuje podstawowe czynności resuscytacyjne zgodnie z wytycznymi Polskiej Rady Resuscytacji

Dział programowy	Tematy jednostek metodycznych	Liczba godz.	Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji określone w podstawie programowej
	6) Wykonywanie resuscytacji krążeniowo –oddechowej z wykorzystaniem aparatu AED	2	MED.03.2.5 stosuje zasady udzielania pierwszej pomocy zgodnie z posiadanymi kompetencjami (ek)	<ul style="list-style-type: none"> – posługuje się automatycznym defibrylatorem zewnętrznym (AED – Automatyczny Elektryczny Defibrylator)
	7) Pierwsza pomoc w przypadku ciała obcego w drogach oddechowych	2	MED.03.2.5 stosuje zasady udzielania pierwszej pomocy zgodnie z posiadanymi kompetencjami (ek)	<ul style="list-style-type: none"> – wykonuje podstawowe czynności resuscytacyjne zgodnie z wytycznymi Polskiej Rady Resuscytacji
	8) Kompetencje personalne i społeczne		MED.03.8.7 współpracuje w zespole podczas realizacji zadań zawodowych	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje aspekty właściwego doboru ról w zespole i określa swoją rolę w zespole – wymienia korzyści wynikające z właściwego zarządzania zespołem i określa osobiste predyspozycje do kierowania zespołem
	9) Organizacja pracy małych zespołów		MED.03.9.3 kieruje wykonaniem przydzielonych zadań (ep)	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje cechy skutecznego menedżera i lidera grupy – opisuje zakres obowiązków kierownika zespołu – stosuje strategie kierowania zespołem wykonującym przydzielone zadania – zachęca członków zespołu do wykonywania zadań – przyjmuje odpowiedzialność za podejmowane decyzje

4.4.4. Procedury osiągnięcia celów kształcenia

Propozycje metod nauczania: dyskusja dydaktyczna, pokaz z objaśnieniem, film dydaktyczny, ćwiczenia przedmiotowe, symulacje zdarzeń, metody i techniki kształcenia na odległość.

Formy: zbiorowa, grupowa.

Metody i formy nauczania należy dostosować do indywidualnych potrzeb słuchacza.

Obudowa dydaktyczna:

Środki dydaktyczne: prezentacje multimedialne, manekiny do nauki resuscytacji dorosłych i dzieci, defibrylator AED, plansze, zestaw modeli ran, filmy dydaktyczne, aplikacje i programy komputerowe do nauki resuscytacji, apteczka pierwszej pomocy, programy i aplikacje komputerowe do komunikacji zdalnej.

PROGRAM NAUCZANIA KURSU UMIEJĘTNOŚCI ZAWODOWYCH

MED.03.2. Podstawy opieki nad osobą chorą i niesamodzielną

Podręczniki:

- 1) Wytyczne 2015 Resuscytacji Krążeniowo – oddechowej, ERC, PRC, Kraków 2015
- 2) Goniewicz M., Pierwsza pomoc. Podręcznik dla studentów, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2012
- 3) Buchwelder A, Buchwelder M, Podręcznik pierwszej pomocy, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2014
- 4) Mikołajczyk A, Pierwsza pomoc. Ilustrowany poradnik., Wydawnictwo Publicat, Poznań 2020

Strony internetowe: www.prc.krakow.pl

Warunki realizacji:

Zajęcia dydaktyczne powinny odbywać się w pracowni wyposażonej w wytyczne Polskiej Rady Resuscytacji i Europejskiej Rady Resuscytacji, apteczkę zaopatrzoną w środki niezbędne do udzielania pierwszej pomocy wraz z instrukcją o zasadach udzielania pierwszej pomocy, fantomy BLS (Basic Life Support) osoby dorosłej, automatyczny defibrylator treningowy AED (Automatyczny Elektryczny Defibrylator), środki opatrunkowe, zestaw wyposażenia prezentacyjnego i komunikacyjnego (komputer z oprogramowaniem biurowym z dostępem do internetu, drukarką laserową ze skanerem i kopiarką A4, projektor multimedialny, ekran projekcyjny, wizualizer cyfrowy, tablicą szkolną białą suchocieralną, telewizor, tablicę interaktywną z oprogramowaniem specjalistycznym).

Możliwość realizacji części zajęć w formie zdalnej z wykorzystaniem programów i aplikacji komputerowych kształcenia na odległość.

4.4.5. Proponowane metody sprawdzania osiągnięć edukacyjnych słuchacza/uczestnika kursu

Sprawdzanie opanowania przez słuchacza/uczestnika wymagań programowych będzie przeprowadzone w oparciu o:

- testy dydaktyczne,
- poprawność wykonania czynności ratowniczych

W czasie obserwacji należy zwrócić uwagę na interpretowanie podstawowych pojęć z zakresu pierwszej pomocy. W ocenie ćwiczeń należy uwzględnić zawartość merytoryczną ćwiczeń, poprawność wykonania. Sprawdzanie osiągnięć powinno odbywać się przez cały okres realizacji programu zajęć na podstawie kryteriów przedstawionych na początku kursu.

4.5. Program nauczania dla przedmiotu Promocja zdrowia i profilaktyka zdrowotna

4.5.1 Cele ogólne przedmiotu

- przygotowanie do uczestnictwa w promocji i profilaktyce zdrowia w zakresie kompetencji opiekuna medycznego,

4.5.2 Cele operacyjne przedmiotu

- uzasadniać znaczenie zdrowia w życiu człowieka,
- charakteryzować czynniki warunkujące zdrowie oraz zachowania prozdrowotne,
- opisywać poziomy i obszary promocji zdrowia w aspekcie działań zawodowych opiekuna medycznego,
- opisywać cele, poziomy profilaktyki oraz znaczenie programów profilaktycznych,
- kształtować zachowania zdrowotne pacjenta i jego rodziny,
- wykazać kreatywność w realizacji przydzielonych zadań,
- planować realizację zadań.

4.5.3 Materiał nauczania z uwzględnieniem opisu efektów kształcenia

Tabela 6 Materiał nauczania z uwzględnieniem opisu efektów kształcenia

Dział programowy	Tematy jednostek metodycznych	Liczba godzin dla tematu	Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji określone w podstawie programowej
Promocja i profilaktyka zdrowia	1. Podstawowe pojęcia promocji i profilaktyki zdrowia 	6	MED.03.2.8 podejmuje działania w zakresie promocji zdrowia i profilaktyki (ew)	– wyjaśnia pojęcia: promocja zdrowia, edukacja zdrowotna, wychowanie zdrowotne, profilaktyka, polityka zdrowotna
	2. Poziomy i obszary promocji zdrowia oraz działań profilaktycznych 	6	MED.03.2.8 podejmuje działania w zakresie promocji zdrowia i profilaktyki (ew)	– określa zakres działań i podmioty realizujące promocję zdrowia i profilaktykę – wymienia metody profilaktyki stosowane w pracy zawodowej
	3. Promocja i profilaktyka zdrowia w pracy opiekuna medycznego 	8	MED.03.2.8 podejmuje działania w zakresie promocji zdrowia i profilaktyki (ew)	– uzasadnia udział opiekuna medycznego w promocji zdrowia i profilaktyce – współdziała z osobą niesamodzielną i jej rodziną w zakresie promocji zdrowia i profilaktyki skutków zaniedbań pielęgnacyjnych

Dział programowy	Tematy jednostek metodycznych	Liczba godzin dla tematu	Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji określone w podstawie programowej
	4. Kompetencje personalne i społeczne		MED.03.8.2 wykazuje się kreatywnością i otwartością na zmiany oraz konsekwencją w realizacji zadań zawodowych	<ul style="list-style-type: none"> – dokonuje analizy własnej kreatywności i otwartości na innowacyjność – wymienia techniki twórczego rozwiązania problemu – proponuje alternatywne, nowatorskie rozwiązania problemów – stosuje techniki twórczego myślenia podczas rozwiązywania problemu – opisuje źródła zmian organizacyjnych – działa w sytuacji zmiany warunków pracy, stanu podopiecznego, metod i technik wykonywania czynności, sprzętu, materiałów, środków stosowanych w realizacji zadań zawodowych, czynników pozazawodowych – wskazuje możliwości wprowadzania zmiany w realizacji zadań zawodowych – dokonuje analizy i oceny podejmowanych działań w kontekście jakości świadczonych usług
	5. Organizacja małych zespołów		MED.03.9.1 planuje pracę zespołu w celu wykonania przydzielonych zadań	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia czynniki związane z procesami rozwoju grupy w kontekście pracy zespołowej – uzasadnia celowość planowania pracy zespołu – wskazuje konsekwencje niewłaściwego planowania pracy w zespole

4.5.4 Procedury osiągnięcia celów kształcenia

Propozycje metod nauczania: wykład, wykład problemowy, dyskusja dydaktyczna, studium przypadku, film dydaktyczny, analiza dokumentów, metody i techniki kształcenia na odległość..

Formy: zbiorowa, grupowa.

Metody i formy nauczania należy dostosować do indywidualnych potrzeb słuchacza.

Obudowa dydaktyczna:

Środki dydaktyczne: prezentacje multimedialne, filmy dydaktyczne, opisy przypadków, dokumenty i akty prawne, scenariusze zajęć edukacyjnych, programy i aplikacje komputerowe do komunikacji zdalnej.

Podręczniki:

1. Cianciara D., Zarys współczesnej promocji zdrowia., PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa 2010
2. Woynarowska B., Edukacja zdrowotna, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2018
3. Zdrowie Publiczne, red. naukowa Kulik T.B, Pacian A, PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa 2014

Portale i strony internetowe:

- <https://isap.sejm.gov.pl/>,
- niepełnosprawni.pl,
- obywatel.gov.pl,
- <https://www.pzh.gov.pl/zdrowie-publiczne/>
- www.zus.pl

Warunki realizacji:

Zajęcia dydaktyczne powinny odbywać się w sali wyposażonej w projektor multimedialny oraz stanowisko komputerowe z dostępem do Internetu i drukarką

Możliwość realizacji części zajęć w formie zdalnej z wykorzystaniem programów i aplikacji komputerowych kształcenia na odległość

4.5.5 Proponowane metody sprawdzania osiągnięć edukacyjnych słuchacza/uczestnika

Sprawdzanie opanowania przez słuchacza/uczestnika wymagań programowych będzie przeprowadzone w oparciu o:

- ustne i pisemne sprawdziany wiadomości i umiejętności,
- testy dydaktyczne,
- opracowanie planów i scenariuszy edukacji zdrowotnej podopiecznego i jego rodziny,
- obserwacja zaangażowania słuchaczy podczas wykonywania ćwiczeń.

W czasie obserwacji należy zwrócić uwagę na reakcje werbalne i pozawerbalne słuchaczy. W ocenie ćwiczeń należy uwzględnić zawartość merytoryczną ćwiczeń, ich poprawność, formy przedstawienia. Sprawdzanie osiągnięć powinno odbywać się przez cały okres realizacji programu zajęć na podstawie kryteriów przedstawionych na początku kursu.

4.6. Program nauczania dla przedmiotu Zaburzenia w funkcjonowaniu organizmu człowieka

4.6.1. Cele ogólne przedmiotu

- nabycie umiejętności posługiwania się podstawową terminologią z zakresu patologii,
- nabycie umiejętności dostrzegania nieprawidłowości w funkcjonowaniu organizmu człowieka.

4.6.2. Cele operacyjne przedmiotu

- posłużyć się podstawową terminologią z zakresu fizjopatologii,
- określić czynniki chorobotwórcze,
- wyjaśnić przebieg choroby,
- scharakteryzować proces umierania,
- zidentyfikować ogólnoustrojowe symptomy chorób,
- zidentyfikować objawy zaburzeń czynności układu oddechowego,
- zidentyfikować objawy zaburzeń czynności układu krążenia,
- określić symptomy zaburzeń czynności układu trawiennego,
- zidentyfikować objawy zaburzeń czynności układu moczowego,
- określić symptomy zaburzeń czynności układu ruchu,
- określić symptomy zaburzeń czynności układu nerwowego,
- scharakteryzować czynniki ryzyka chorób przewlekłych,
- scharakteryzować zmiany w funkcjonowaniu organizmu człowieka spowodowane procesem starzenia się,
- scharakteryzować wielkie problemy geriatryczne,
- scharakteryzować niesamodzielność i niepełnosprawność,
- opisać ogólne zasady orzekania o niepełnosprawności do celów rentowych i pozarentowych,
- scharakteryzować wsparcie dla osób niesamodzielnych, niepełnosprawnych, w wieku podeszłym i ich rodziny.

4.6.3 Materiał nauczania z uwzględnieniem opisu efektów kształcenia

Tabela 7 Materiał nauczania z uwzględnieniem opisu efektów kształcenia

Dział programowy	Tematy jednostek metodycznych	Liczba godz.	Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji określone w podstawie programowej
Podstawy patologii i patofizjologii	1. Podstawowe pojęcia i procesy patologiczne. 	4	MED.03.2. 6) charakteryzuje pojęcia i procesy dotyczące niepełnosprawności i niesamodzielności oraz zmian patologicznych (ek)	– wyjaśnia pojęcia z zakresu patologii
Zaburzenia w funkcjonowaniu organizmu	2. Podstawy symptomatologii chorób. 	6	MED.03.2. 6) charakteryzuje pojęcia i procesy dotyczące niepełnosprawności i niesamodzielności oraz zmian patologicznych (ek)	– opisuje przyczyny i skutki naruszenia funkcji ciała, takie jak: uraz, przewlekła choroba, podeszły wiek oraz czynniki kontekstowe – osobowe i środowiskowe mające wpływ na funkcjonowanie osoby chorej i niepełnosprawnej
	3. Zaburzenia w funkcjonowaniu organizmu spowodowane starzeniem się 	10	MED.03.2. 6) charakteryzuje pojęcia i procesy dotyczące niepełnosprawności i niesamodzielności oraz zmian patologicznych (ek)	– wyjaśnia pojęcia: wielki problem geriatryczny, – starcza wielochorobowość, – opisuje objawy i skutki zaburzeń w funkcjonowaniu organizmu człowieka spowodowane procesem starzenia i unieruchomieniem
	4. Niesamodzielność, niepełnosprawność 	10	MED.03.2. 6) charakteryzuje pojęcia i procesy dotyczące niepełnosprawności i niesamodzielności oraz zmian patologicznych (ek)	– wyjaśnia pojęcie niepełnosprawności z – uwzględnieniem orzekania o niepełnosprawności do celów rentowych i pozarentowych – wyjaśnia pojęcie niesamodzielności (niezdolności do samodzielnej egzystencji) – określa poziom zaangażowania zawodowego i modyfikowania postępowania w zależności od stopnia niesamodzielności osoby chorej lub niesamodzielnej przez wyjaśnienie pojęć: – asystowanie, pomaganie i opieka
	5. Kompetencje personalne i społeczne		MED.03.8. 5) aktualizuje wiedzę i doskonali umiejętności zawodowe	– opisuje umiejętności i kompetencje niezbędne do wykonywania zawodu – uzasadnia znaczenie kształcenia ustawicznego, aktualizowania wiedzy i umiejętności zawodowych

				<ul style="list-style-type: none"> - analizuje własne kompetencje i ustala cele oraz planuje dalszą ścieżkę rozwoju - dobiera formy doskonalenia zawodowego do swoich potrzeb i możliwości
--	--	--	--	--

4.6.4. Procedury osiągnięcia celów kształcenia

Propozycje metod nauczania: wykład, wykład problemowy, dyskusja dydaktyczna, studium przypadku, film dydaktyczny, ćwiczenia przedmiotowe, metody i techniki kształcenia na odległość..

Formy: zbiorowa, grupowa.

Metody i formy nauczania należy dostosować do indywidualnych potrzeb słuchacza.

Obudowa dydaktyczna:

Środki dydaktyczne: prezentacje multimedialne, filmy dydaktyczne, aplikacje i programy komputerowe ukazujące zjawiska fizjopatologiczne, opisy przypadków, programy i aplikacje komputerowe do komunikacji zdalnej..

Podręczniki:

1. Chosia M., Domagała W., Urańska E., Podstawy patologii., PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa 2019
2. Fizjologia starzenia się, Profilaktyka, rehabilitacja., red. naukowa: Dąbrowski Z, Marchewka A., Żołędz J. A., Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2020
3. Grant A., Waugh A., Ross & Wilson Anatomia i fizjologia człowieka w warunkach zdrowia i choroby, red. n. Ciszek B., Maciejewski R, Edra Urban & Partner, Wrocław 2020
4. Opiekun medyczny. Podręcznik do nauki zawodu., praca zbiorowa, WSiP 2016
5. Szwajkiewicz E., Talarska D., Wieczorowska-Tobis K., Opieka nad osobami przewlekle chorymi w wieku podeszłym i niesamodzielnymi, PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa 2020

Portale i strony internetowe

- np. mp.pl,
- niepełnosprawni.pl,
- obywatel.gov.pl,
- www.zus.pl

Warunki realizacji:

Zajęcia dydaktyczne powinny odbywać się w sali dydaktycznej wyposażonej w projektor multimedialny oraz stanowisko komputerowe z dostępem do Internetu.

Możliwość realizacji części zajęć w formie zdalnej z wykorzystaniem programów i aplikacji komputerowych kształcenia na odległość

4.6.5. Proponowane metody sprawdzania osiągnięć edukacyjnych słuchacza/uczestnika KUZ

Sprawdzanie opanowania przez słuchacza/uczestnika wymagań programowych będzie przeprowadzone w oparciu o:

- ustne i pisemne sprawdziany wiadomości i umiejętności,
- testy dydaktyczne,
- obserwacja zaangażowania słuchaczy podczas wykonywania ćwiczeń.

W czasie obserwacji należy zwrócić uwagę na interpretowanie podstawowych pojęć z zakresu fizjopatologii. W ocenie ćwiczeń należy uwzględnić zawartość merytoryczną ćwiczeń, ich poprawność, formy przedstawienia. Sprawdzanie osiągnięć powinno odbywać się przez cały okres realizacji programu zajęć na podstawie kryteriów przedstawionych na początku kursu.

5. Ewaluacja programu KUZ

Efekt kształcenia z podstawy programowej (oznaczony w programie kursu jako kluczowy dla kwalifikacji lub jednostki efektów)	Wskaźniki potwierdzające osiągnięcie efektu kształcenia	Metody/techniki badania	Termin badania
MED.03.2. Podstawy opieki nad osobą chorą i niesamodzielną 1) przedstawia prawno-etyczne podstawy wykonywania zawodu (ek)	1) omawia zasady etyki zawodowej oraz cechy, jakie powinna posiadać osoba wykonująca dany zawód 2) wymienia kompetencje zawodowe wynikające z przepisów prawa 3) wymienia prawa pacjenta wynikające z przepisów prawa 4) przestrzega przepisów dotyczących praw pacjenta, ochrony danych osobowych, w tym danych wrażliwych, w związku z realizacją zadań zawodowych	a) metody bieżące (sprawdzanie wiedzy/umiejętności w trakcie kształcenia): - odpowiedź ustna - test pisemny jednego wyboru/wielokrotnego wyboru, test uzupełnień - przygotowanie prezentacji/referatu b) metody sumujące: - egzamin semestralny (test pisemny jednego wyboru/wielokrotnego wyboru, test uzupełnień, odpowiedź ustna)	a) wg ustalonego rozkładu materiału oraz terminów sprawdzania wiedzy/umiejętności b) koniec semestru, sesja egzaminacyjna zimowa/sesja letnia

Efekt kształcenia z podstawy programowej (oznaczony w programie kursu jako kluczowy dla kwalifikacji lub jednostki efektów)	Wskaźniki potwierdzające osiągnięcie efektu kształcenia	Metody/techniki badania	Termin badania
		- egzamin zawodowy –część pisemna i praktyczna	
4) charakteryzuje ogólną budowę organizmu człowieka (ek)	1) objaśnia pojęcia z zakresu anatomii i fizjologii człowieka 2) omawia budowę tkanek, narządów i układów organizmu człowieka 3) opisuje czynności i funkcje komórek, tkanek i narządów oraz prawa, które tymi funkcjami rządzą 4) omawia rozwój psychofizyczny człowieka w poszczególnych fazach jego życia	a) metody bieżące (sprawdzanie wiedzy/umiejętności w trakcie kształcenia): - odpowiedź ustna - test pisemny jednego wyboru/wielokrotnego wyboru, test uzupełnień - przygotowanie prezentacji/referatu b) metody sumujące: - egzamin semestralny (test pisemny jednego wyboru/wielokrotnego wyboru, test uzupełnień) - egzamin zawodowy – część pisemna i praktyczna	a) wg ustalonego rozkładu materiału oraz terminów sprawdzania wiedzy/umiejętności b) koniec semestru, sesja egzaminacyjna zimowa/sesja letnia
5) stosuje zasady udzielania pierwszej pomocy zgodnie z posiadanymi kompetencjami (ek)	1) objaśnia pojęcia: pierwsza pomoc, kwalifikowana pierwsza pomoc, reanimacja, resuscytacja, nagłe zagrożenie zdrowotne 2) omawia stany nagłego zagrożenia zdrowotnego spowodowane chorobą, urazem fizycznym, termicznym i chemicznym 3) ocenia stan poszkodowanego i dokonuje pomiarów podstawowych czynności życiowych	a) metoda diagnozy wiedzy/umiejętności słuchacza przed realizacją modułu - test ustny - test pisemny jednego wyboru/wielokrotnego wyboru, test uzupełnień - test praktyczny (symulacja udzielania pierwszej pomocy) b) metody bieżące (sprawdzanie wiedzy/umiejętności w trakcie kształcenia):	a) na początku kształcenia b) wg ustalonego rozkładu materiału oraz terminów sprawdzania wiedzy/umiejętności

Efekt kształcenia z podstawy programowej (oznaczony w programie kursu jako kluczowy dla kwalifikacji lub jednostki efektów)	Wskaźniki potwierdzające osiągnięcie efektu kształcenia	Metody/techniki badania	Termin badania
	<p>4) wykonuje podstawowe czynności resuscytacyjne zgodnie z wytycznymi Polskiej Rady Resuscytacji</p> <p>5) posługuje się automatycznym defibrylatorem zewnętrznym (AED – Automatyczny Elektryczny Defibrylator)</p>	<p>- odpowiedź ustna</p> <p>- test pisemny jednego wyboru/wielokrotnego wyboru, test uzupełnień</p> <p>- przygotowanie prezentacji</p> <p>- sprawdzian praktyczny (symulacja udzielania pierwszej pomocy), obserwacja słuchacza w trakcie ćwiczeń</p> <p>c) metody sumujące:</p> <p>- egzamin semestralny (test pisemny jednego wyboru/wielokrotnego wyboru, test uzupełnień, sprawdzian praktyczny)</p> <p>- egzamin zawodowy - część pisemna i praktyczna</p>	<p>c) koniec semestru, sesja egzaminacyjna zimowa/sesja letnia</p>
<p>6) charakteryzuje pojęcia i procesy dotyczące niepełnosprawności i niesamodzielności oraz zmian patologicznych (ek)</p>	<p>1) opisuje przyczyny i skutki naruszenia funkcji ciała, takie jak: uraz, przewlekła choroba, podeszły wiek oraz czynniki kontekstowe – osobowe i środowiskowe mające wpływ na funkcjonowanie osoby chorej i niepełnosprawnej</p> <p>2) wyjaśnia pojęcie niepełnosprawności z uwzględnieniem orzekania o niepełnosprawności do celów rentowych i pozarentowych</p> <p>3) wyjaśnia pojęcie niesamodzielności (niezdolności do samodzielnej egzystencji)</p>	<p>a) metody bieżące (sprawdzanie wiedzy/umiejętności w trakcie kształcenia):</p> <p>- odpowiedź ustna</p> <p>- test pisemny jednego wyboru/wielokrotnego wyboru, test uzupełnień</p> <p>- przygotowanie prezentacji/referatu</p> <p>b) metody sumujące:</p> <p>- egzamin semestralny (test pisemny jednego wyboru/wielokrotnego wyboru, test uzupełnień)</p>	<p>a) wg ustalonego rozkładu materiału oraz terminów sprawdzania wiedzy/umiejętności</p> <p>b) koniec semestru, sesja egzaminacyjna zimowa/sesja letnia</p>

PROGRAM NAUCZANIA KURSU UMIEJĘTNOŚCI ZAWODOWYCH
MED.03.2. Podstawy opieki nad osobą chorą i niesamodzielną
Strona **41** z **63**

Efekt kształcenia z podstawy programowej (oznaczony w programie kursu jako kluczowy dla kwalifikacji lub jednostki efektów)	Wskaźniki potwierdzające osiągnięcie efektu kształcenia	Metody/techniki badania	Termin badania
<p>Kompetencje personalne i społeczne</p> <p>2) przestrzega zasad kultury osobistej i etyki zawodowej (ek)</p>	<p>1) wyjaśnia pojęcia: etyka, etyka zawodowa, wartości moralne, hierarchia wartości, reguła, norma moralna, kodeks etyczny, kultura, kultura zachowania</p> <p>2) omawia zasady kultury osobistej i etyki, w tym etyki zawodowej (w zawodach medycznych)</p> <p>3) rozpoznaje przypadki naruszeń praw pacjenta i praw człowieka</p> <p>4) wskazuje skutki nieprzestrzegania praw pacjenta</p> <p>5) rozpoznaje zachowania etyczne i nieetyczne w życiu codziennym i zawodowym</p> <p>6) stosuje zasady etykiety językowej, zasady kultury osobistej i ogólnie przyjęte normy zachowania w swoim środowisku</p> <p>7) przestrzega zasad netykiety w komunikacji w sieci</p> <p>8) przestrzega zasad związanych z ochroną własności intelektualnej i ochroną danych osobowych</p> <p>9) dba o prestiż i wizerunek zawodu</p> <p>10) respektuje zasady dotyczące przestrzegania tajemnicy związanej z wykonywanym zawodem i miejscem pracy</p>	<p>a) metody bieżące (sprawdzanie wiedzy/umiejętności w trakcie kształcenia):</p> <ul style="list-style-type: none"> - odpowiedź ustna - test pisemny jednego wyboru/wielokrotnego wyboru, test uzupełnień - przygotowanie prezentacji/referatu - dyskusja - sprawdzian praktyczny <p>b) metody sumujące:</p> <ul style="list-style-type: none"> - egzamin semestralny (test pisemny jednego wyboru/wielokrotnego wyboru, test uzupełnień, sprawdzian praktyczny) - egzamin zawodowy część pisemna i praktyczna 	<p>a) wg ustalonego rozkładu materiału oraz terminów sprawdzania wiedzy/umiejętności</p> <p>b) koniec semestru, sesja egzaminacyjna zimowa/sesja letnia</p>

Efekt kształcenia z podstawy programowej (oznaczony w programie kursu jako kluczowy dla kwalifikacji lub jednostki efektów)	Wskaźniki potwierdzające osiągnięcie efektu kształcenia	Metody/techniki badania	Termin badania
	11) przestrzega zasady zaufania i poszanowania prywatności w wykonywaniu zadań zawodowych		
3) przewiduje skutki podejmowanych działań (ek)	1) zarządza czasem pracy oraz zarządza sobą w czasie 2) analizuje sytuacje zawodowe w kontekście przestrzegania norm i procedur 3) rozpoznaje przypadki łamania norm i procedur oraz ocenia ich konsekwencje 5) przewiduje skutki niewłaściwych działań na stanowisku pracy 6) dokonuje samooceny i wskazuje konsekwencje wynikające z popełnianych błędów 7) informuje współpracowników o istotnych problemach, których rozwiązanie wykracza poza jego kompetencje	a) metody bieżące (sprawdzanie wiedzy/umiejętności w trakcie kształcenia): - odpowiedź ustna - test pisemny jednego wyboru/wielokrotnego wyboru, test uzupełnień - dyskusja - sprawdzian praktyczny b) metody sumujące: - egzamin semestralny (test pisemny jednego wyboru/wielokrotnego wyboru, test uzupełnień, sprawdzian praktyczny) - egzamin zawodowy część pisemna i praktyczna	a) wg ustalonego rozkładu materiału oraz terminów sprawdzania wiedzy/umiejętności b) koniec semestru, sesja egzaminacyjna zimowa/sesja letnia
5) aktualizuje wiedzę i doskonali umiejętności zawodowe (ek)	1) opisuje umiejętności i kompetencje niezbędne do wykonywania zawodu 2) uzasadnia znaczenie kształcenia ustawicznego, aktualizowania wiedzy i umiejętności zawodowych 3) analizuje własne kompetencje i ustala cele oraz planuje dalszą ścieżkę rozwoju 4) dobiera formy doskonalenia zawodowego do swoich potrzeb i możliwości	a) metody bieżące (sprawdzanie wiedzy/umiejętności w trakcie kształcenia): - odpowiedź ustna - test pisemny jednego wyboru/wielokrotnego wyboru, test uzupełnień - przygotowanie prezentacji/referatu - dyskusja b) metody sumujące:	a) wg ustalonego rozkładu materiału oraz terminów sprawdzania wiedzy/umiejętności b) koniec semestru, sesja egzaminacyjna zimowa/sesja letnia

Efekt kształcenia z podstawy programowej (oznaczony w programie kursu jako kluczowy dla kwalifikacji lub jednostki efektów)	Wskaźniki potwierdzające osiągnięcie efektu kształcenia	Metody/techniki badania	Termin badania
	5) doskonalili własną wiedzę i umiejętności zawodowe 6) dzieli się wiedzą i własnym doświadczeniem z innymi 7) analizuje swoje predyspozycje w zakresie samozatrudnienia	- egzamin semestralny (test pisemny jednego wyboru/wielokrotnego wyboru, test uzupełnień) - egzamin zawodowy część pisemna i praktyczna	

6. Wykaz literatury oraz niezbędnych środków i materiałów dydaktycznych

6.1. Wykaz literatury

1. Aleksandrowicz R, Ciszek B., Mały atlas anatomiczny, PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa 2020
2. Buchwelder A, Buchwelder M, Podręcznik pierwszej pomocy, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2014
3. Cianciara D., Zarys współczesnej promocji zdrowia., PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa 2010
4. Chosia M., Domagała W., Uraśńska E., Podstawy patologii., PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa 2019
5. ElkeLutjen-Drecoll, Rohen Johannes W., Anatomia człowieka Tablice, PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa 2012
6. Fanning P., McKay M., Davis M. : Sztuka skutecznego porozumiewania się. Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, Gdańsk 2001
7. Grant A., WaughA., Ross& Wilson Anatomia i fizjologia człowieka w warunkach zdrowia i choroby, red. n. Ciszek B., Maciejewski R, Edra Urban & Partner, Wrocław 2020
8. Goniewicz M., Pierwsza pomoc. Podręcznik dla studentów, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2012
9. Hartley P. : Komunikowanie interpersonalne. „Astrum”, Wrocław 2006
10. Koncewicz D., Szczepankowski B., *Język migowy w terapii*, Wyd. Wyższa Szkoła Pedagogiczna w Łodzi i Edukacyjna Grupa Projektowa 2008
11. Michajlik A., Ramotowski W., Anatomia i fizjologia człowieka, PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa 2020
12. Mikołajczyk A, Pierwsza pomoc. Ilustrowany poradnik., Wydawnictwo Publicat, Poznań 2020

13. Ogińska-Bulik N.: Stres zawodowy w zawodach usług społecznych: źródła – konsekwencje – zapobieganie, Centrum Doradztwa i Informacji Difin, Warszawa 2006
14. Opiekun medyczny. Podręcznik do nauki zawodu., praca zbiorowa, WSiP 2016
15. Pluto-Kowalska M., Kowalski M., Pomigaj mi mamó. Poligraf, Łódź 2006
16. Podstawowe czynności medyczne i pielęgnacyjne , red. naukowa: Klimaszewska K., Baranowska A, Krajewska – Kułak E, Wydawnictwo Lekarskie PZWL. Warszawa 2017
17. Profilaktyka psychospołecznych zagrożeń w miejscu pracy-od teorii do praktyki, pod redakcją Doroty Merecz. Instytut Medycyny Pracy, Print Extra, Łódź 2011
18. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 16 maja 2019 r. w sprawie podstaw programowych kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz dodatkowych umiejętności zawodowych w zakresie wybranych zawodów szkolnictwa branżowego (Dz.U. z 2019 r. poz. 991)
19. Rzeźniczak D., *Podręcznik do nauki Polskiego Języka Migowego*. Poziom A1., Wydawnictwo POLTEXT
20. Rychlik A., Pawluczuk I., Opiekun medyczny. Nowe umiejętności., Wydawnictwo Edicon, Poznań 2020
21. Sęk H., Cieślak R., Wsparcie społeczne, stres i zdrowie, Wydawnictwo Naukowe PWN, 2004.
22. Szczepankowski B., Rona M.: Szkolny słownik języka migowego, Vinea, Bydgoszcz 1994
23. Szwąlkiewicz E., Talarska D., Wieczorowska-Tobis K., Opieka nad osobami przewlekle chorymi w wieku podeszłym i niesamodzielnymi, PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa 2020
24. Szwąlkiewicz E., Opiekun medyczny w praktyce., PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa 2019
25. Traczyk W. Z., Fizjologia człowieka w zarysie., Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2018
26. Zdrowie Publiczne, red. naukowa Kulik T.B, Pacian A, PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa 2014
27. Wytyczne 2015 Resuscytacji Krążeniowo – oddechowej, ERC, PRC, Kraków 2015

Czasopisma:

- Świat Ciszy, Zarząd Główny Polskiego Związku Głuchych, Warszawa
- Co słyhać?, Poligraf przy współpracy Łódzkiego Oddziału Polskiego Związku Głuchych, Łódź
- ROCZNIK OPIEKUNÓW MEDYCZNYCH

Portale i strony internetowe:

- e-Anatomy: interaktywny atlas ludzkiej anatomii – IMAIOS

- <http://opiekunmedyczny.com.pl/>
- <https://isap.sejm.gov.pl/>,
- niepelnosprawni.pl,
- obywatel.gov.pl,
- <https://www.pzh.gov.pl/zdrowie-publiczne/>
- www.zus.pl
- <https://www.pzg.org.pl>
- <https://www.glusi.tv>
- mp.pl,

6.2. Wykaz niezbędnych środków i materiałów dydaktycznych

Pracownia anatomiczna wyposażona w modele i plansze anatomiczne, atlasy anatomiczne, projektor multimedialny oraz stanowisko komputerowe z dostępem do Internetu, edukacyjne programy komputerowe z zakresu anatomii.

Sala wyposażona w projektor multimedialny oraz stanowisko komputerowe z dostępem do Internetu i drukarką

Pracownia wyposażona w wytyczne Polskiej Rady Resuscytacji i Europejskiej Rady Resuscytacji, apteczkę zaopatrzoną w środki niezbędne do udzielania pierwszej pomocy wraz z instrukcją o zasadach udzielania pierwszej pomocy, fantomy BLS (Basic Life Support) osoby dorosłej, automatyczny defibrylator treningowy AED (Automatyczny Elektryczny Defibrylator), środki opatrunkowe, zestaw wyposażenia prezentacyjnego i komunikacyjnego (komputer z oprogramowaniem biurowym z dostępem do internetu, drukarka laserowa ze skanerem i kopiarką A4, projektor multimedialny, ekran projekcyjny, wizualizer cyfrowy, tablica szkolna biała suchocierna, telewizor, tablica interaktywna z oprogramowaniem specjalistycznym).

Pracownia językowa lub sala dydaktyczna wyposażona w komputer/laptop z dostępem do Internetu oraz projektor multimedialny z nagłośnieniem co umożliwi korzystanie z materiałów audiowizualnych w trakcie zajęć. Sala powinna być wyposażona w drukarkę oraz skaner. Dopuszcza się też realizację zajęć w formie 'na odległość' przy pomocy dostępnych narzędzi pracy zdalnej np. platformę edukacyjną Moodle, Google Classroom, Zoom, MS Teams. W przypadku realizacji zajęć w formie zdalnej należy duży nacisk położyć na zastosowanie narzędzi umożliwiających kontakt bezpośredni ze słuchaczami w czasie synchronicznym za pomocą kamery i mikrofonu co umożliwi realizację wszystkich założonych celów edukacyjnych i osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się (w tym mówienie, wypowiedanie się). Warto skorzystać z zasobów dostępnych na stronie <https://epodreczniki.pl/a/e-materialy-do-jezyka-obcego-zawodowego/DDXFxFIqD>.

7. Sposób i forma zaliczenia kursu

Kurs Umiejętności Zawodowych (KUZ) MED.03.2 kończy się egzaminem pisemnym w formie testu wielokrotnego wyboru z jedną prawidłową odpowiedzią. Test powinien składać się z co najmniej 50 zadań zamkniętych, uwzględniających w planie testu wszystkie przedmioty występujące w kursie.

Egzamin może zostać przeprowadzony z wykorzystaniem programu komputerowego.

8. Sprawdzenie kompletności i poprawności opracowanego programu zajęć

Tabela 8 Tabela weryfikacji programu nauczania KUZ pod kątem zgodności z przepisami prawa oświatowego

Lp.	Program kursu umiejętności zawodowych uwzględnia	Zawartość opracowanego programu zajęć (Tak-T/Nie-N)
1	Cele kształcenia (zadania zawodowe)	T
2	Efekty kształcenia	T
3	Kryteria weryfikacji	T
4	Warunki realizacji kształcenia w kwalifikacji (lub niezbędne do realizacji danej jednostki efektów)	T
5	Minimalna liczba godzin kształcenia zawodowego dla kwalifikacji wyodrębnionej w zawodzie lub jednostki efektów	T

Tabela 9 Tabela weryfikacji programu KUZ pod kątem kompletności efektów kształcenia

Efekty kształcenia oraz kryteria weryfikacji określone w podstawie programowej kształcenia w zawodzie		Zawartość opracowanego programu zajęć (temat zajęć)
MED.03.2. Podstawy opieki nad osobą chorą i niesamodzielną		
Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji	
1) przedstawia prawno-etyczne podstawy wykonywania zawodu (ek)	1) omawia zasady etyki zawodowej oraz cechy, jakie powinna posiadać osoba wykonująca dany zawód 2) wymienia kompetencje zawodowe wynikające z przepisów prawa 3) wymienia prawa pacjenta wynikające z przepisów prawa 4) przestrzega przepisów dotyczących praw pacjenta, ochrony danych osobowych, w tym danych wrażliwych, w związku z realizacją zadań zawodowych	Podstawy wykonywania zawodu opiekuna medycznego
2) opisuje system ochrony zdrowia i pomocy społecznej (ew)	1) opisuje główne podmioty opieki zdrowotnej udzielające świadczeń przeznaczonych dla osoby chorej i niesamodzielnej, takie jak: podstawowa opieka zdrowotna, ambulatoryjna opieka specjalistyczna, opieka stacjonarna szpitalna, opieka długoterminowa w stacjonarnych zakładach	Podstawy wykonywania zawodu opiekuna medycznego

Efekty kształcenia oraz kryteria weryfikacji określone w podstawie programowej kształcenia w zawodzie		Zawartość opracowanego programu zajęć (temat zajęć)
	<p>opiekuńczo-leczniczych, w zakładach opiekuńczo pielęgnacyjnych i w hospicjum stacjonarnym, opieka długoterminowa domowa oraz opieka domowa hospicyjna</p> <p>2) wyjaśnia finansowanie systemu ochrony zdrowia</p> <p>3) opisuje główne formy organizacyjne pomocy społecznej, takie jak: stacjonarne domy pomocy społecznej, dzienne domy pomocy społecznej, środowiskowe domy wsparcia oraz usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze</p>	
3) charakteryzuje rynek usług medycznych i opiekuńczych (ew)	<p>1) wyjaśnia pojęcia dotyczące świadczeń zdrowotnych i opiekuńczych, w tym pojęcia: pacjent, podopieczny, ubezpieczony oraz kryteria kwalifikacyjne do opieki: stan zagrożenia życia, stan zdrowia, poziom sprawności, wiek</p> <p>2) wyjaśnia pojęcia: standard usług zdrowotnych, standard usług medycznych i standard usług opiekuńczych</p> <p>3) wymienia kryteria oceny jakości świadczonej opieki</p> <p>4) wyjaśnia podstawowe różnice w funkcjonowaniu podmiotów leczniczych publicznych i niepublicznych dotyczące podmiotu tworzącego oraz źródeł finansowania działalności leczniczej</p> <p>5) wyjaśnia różnice w funkcjonowaniu instytucji publicznych i niepublicznych pomocy społecznej dotyczące organu założycielskiego oraz źródeł finansowania</p>	Podstawy wykonywania zawodu opiekuna medycznego
4) charakteryzuje ogólną budowę organizmu człowieka (ek)	<p>1) objaśnia pojęcia z zakresu anatomii i fizjologii człowieka</p> <p>2) omawia budowę tkanek, narządów i układów organizmu człowieka</p> <p>3) opisuje czynności i funkcje komórek, tkanek i narządów oraz prawa, które tymi funkcjami rządzą</p> <p>4) omawia rozwój psychofizyczny człowieka w poszczególnych fazach jego życia</p>	Anatomia i fizjologia człowieka
5) stosuje zasady udzielania pierwszej pomocy zgodnie z posiadanymi kompetencjami (ek)	<p>1) objaśnia pojęcia: pierwsza pomoc, kwalifikowana pierwsza pomoc, reanimacja, resuscytacja, nagłe zagrożenie zdrowotne</p> <p>2) omawia stany nagłego zagrożenia zdrowotnego spowodowane chorobą, urazem fizycznym, termicznym i chemicznym</p> <p>3) ocenia stan poszkodowanego i dokonuje pomiarów podstawowych czynności życiowych</p> <p>4) wykonuje podstawowe czynności resuscytacyjne zgodnie z wytycznymi Polskiej Rady Resuscytacji</p> <p>5) posługuje się automatycznym defibrylatorem zewnętrznym (AED – Automatyczny Elektryczny Defibrylator)</p>	Udzielanie pomocy w zagrożeniu życia i zdrowia

Efekty kształcenia oraz kryteria weryfikacji określone w podstawie programowej kształcenia w zawodzie		Zawartość opracowanego programu zajęć (temat zajęć)
6) charakteryzuje pojęcia i procesy dotyczące niepełnosprawności i niesamodzielności oraz zmian patologicznych (ek)	1) opisuje przyczyny i skutki naruszenia funkcji ciała, takie jak: uraz, przewlekła choroba, podeszły wiek oraz czynniki kontekstowe – osobowe i środowiskowe mające wpływ na funkcjonowanie osoby chorej i niepełnosprawnej 2) wyjaśnia pojęcie niepełnosprawności z uwzględnieniem orzekania o niepełnosprawności do celów rentowych i pozarentowych 3) wyjaśnia pojęcie niesamodzielności (niezdolności do samodzielnej egzystencji) 4) określa poziom zaangażowania zawodowego i modyfikowania postępowania w zależności od stopnia niesamodzielności osoby chorej lub niesamodzielnej przez wyjaśnienie pojęć: asystowanie, pomaganie i opieka 5) wyjaśnia pojęcia z zakresu patologii 6) wyjaśnia pojęcia: wielki problem geriatryczny, starcza wielochorobowość 7) opisuje objawy i skutki zaburzeń w funkcjonowaniu organizmu człowieka spowodowane procesem starzenia i unieruchomieniem	Zaburzenia w funkcjonowaniu organizmu człowieka
7) posługuje się językiem migowym (ew)	1) stosuje podstawowe techniki języka migowego w udzielaniu świadczeń 2) pomaga pacjentom niedosłyszącym w dostępie do usług medycznych 3) porozumiewa się z pacjentem językiem migowym w stopniu podstawowym	Podstawy języka migowego
8) podejmuje działania w zakresie promocji zdrowia i profilaktyki (ew)	1) wyjaśnia pojęcia: promocja zdrowia, edukacja zdrowotna, wychowanie zdrowotne, profilaktyka, polityka zdrowotna 2) określa zakres działań i podmioty realizujące promocję zdrowia i profilaktykę 3) wymienia metody profilaktyki stosowane w pracy zawodowej 4) uzasadnia udział opiekuna medycznego w promocji zdrowia i profilaktyce 5) współdziała z osobą niesamodzielną i jej rodziną w zakresie promocji zdrowia i profilaktyki skutków zaniedbań pielęgnacyjnych	Promocja zdrowia i profilaktyka zdrowotna
9) przestrzega zasad postępowania w przypadku podejrzenia występowania przemocy (ew)	1) definiuje pojęcie przemocy, w tym przemocy w środowisku pracy 2) stosuje procedury dotyczące przeciwdziałaniu zjawiskom przemocy 3) wskazuje działania przeciwdziałające przemocy adekwatne do danej sytuacji 4) stosuje procedury dotyczące przeciwdziałaniu zjawiskom przemocy 5) wskazuje działania przeciwdziałające przemocy adekwatne do danej sytuacji	Podstawy wykonywania zawodu opiekuna medycznego
11) stosuje programy komputerowe wspomagające wykonywanie zadań zawodowych (ep)	1) przestrzega zasad netykiety i norm prawnych dotyczących bezpiecznego korzystania z Internetu oraz ochrony informacji i danych	Podstawy wykonywania zawodu opiekuna medycznego

Efekty kształcenia oraz kryteria weryfikacji określone w podstawie programowej kształcenia w zawodzie		Zawartość opracowanego programu zajęć (temat zajęć)
	2) wyszukuje, gromadzi, selekcjonuje, przetwarza i wykorzystuje informacje przydatne w wykonywaniu zadań zawodowych 3) wprowadza dane do elektronicznej dokumentacji zgodnie z kompetencjami zawodowymi i kodem dostępu	
12) charakteryzuje dokumentację medyczną (ek)	1) omawia rodzaje dokumentacji medycznej stosowanej w procesie leczenia, opieki i pielęgnacji 2) wypełnia dokumentację medyczną związaną z wykonywaniem zadań opiekuna, taką jak: plan opieki, kartę kontroli podstawowych parametrów życiowych 3) dokumentuje wykonanie czynności zawodowych 4) chroni dokumentację medyczną przed osobami postronnymi i przed zniszczeniem	Podstawy wykonywania zawodu opiekuna medycznego
13) rozpoznaje właściwe normy i procedury oceny zgodności podczas realizacji zadań zawodowych (ep)	1) wymienia cele normalizacji krajowej 2) wyjaśnia, czym jest norma i wymienia cechy normy 3) rozróżnia oznaczenie normy międzynarodowej, europejskiej i krajowej 4) korzysta ze źródeł informacji dotyczących norm i procedur oceny zgodności	Podstawy wykonywania zawodu opiekuna medycznego

Załączniki

Tabela Przyporządkowanie efektów kształcenia wraz z kryteriami weryfikacji do poszczególnych przedmiotów

Tabela 10 Przyporządkowanie efektów kształcenia wraz z kryteriami weryfikacji do poszczególnych przedmiotów

Efekty kształcenia z danej jednostki efektów	Liczba godzin przeznaczonych na efekt	Kryteria weryfikacji poszczególnych efektów	Podstawy wykonywania zawodu opiekuńczego	Anatomia i fizjologia człowieka	Podstawy języka migowego	Udzielanie pomocy w zagrożeniu życia i zdrowia	Promocja zdrowia i profilaktyka zdrowotna	Zaburzenia w funkcjonowaniu organizmu człowieka
1) przedstawia prawno-etyczne podstawy wykonywania zawodu (ek)	11	1) omawia zasady etyki zawodowej oraz cechy, jakie powinna posiadać osoba wykonująca dany zawód 2) wymienia kompetencje zawodowe wynikające z przepisów prawa 3) wymienia prawa pacjenta wynikające z przepisów prawa 4) przestrzega przepisów dotyczących praw pacjenta, ochrony danych osobowych, w tym danych wrażliwych, w związku z realizacją zadań zawodowych	x					
2) opisuje system ochrony zdrowia i pomocy społecznej (ew)	6	1) opisuje główne podmioty opieki zdrowotnej udzielające świadczeń przeznaczonych dla osoby chorej i niesamodzielnej, takie jak: podstawowa opieka zdrowotna, ambulatoryjna opieka specjalistyczna, opieka stacjonarna szpitalna, opieka długoterminowa w stacjonarnych zakładach opiekuńczo-leczniczych, w zakładach opiekuńczo-pielęgnacyjnych i w hospicjum stacjonarnym, opieka długoterminowa domowa oraz opieka domowa hospicyjna 2) wyjaśnia finansowanie systemu ochrony zdrowia 3) opisuje główne formy organizacyjne pomocy społecznej, takie jak: stacjonarne domy pomocy społecznej, dzienne domy	x					

Efekty kształcenia z danej jednostki efektów	Liczba godzin przeznaczonych na efekt	Kryteria weryfikacji poszczególnych efektów	Podstawy wykonywania zawodu opiekuna medycznego	Anatomia i fizjologia człowieka	Podstawy języka migowego	Udzielanie pomocy w zagrożeniu życia i zdrowia	Promocja zdrowia i profilaktyka zdrowotna	Zaburzenia w funkcjonowaniu organizmu człowieka
		pomocy społecznej, środowiskowe domy wsparcia oraz usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze						
3) charakteryzuje rynek usług medycznych i opiekuńczych (ew)	6	1) wyjaśnia pojęcia dotyczące świadczeń zdrowotnych i opiekuńczych, w tym pojęcia: pacjent, podopieczny, ubezpieczony oraz kryteria kwalifikacyjne do opieki: stan zagrożenia życia, stan zdrowia, poziom sprawności, wiek 2) wyjaśnia pojęcia: standard usług zdrowotnych, standard usług medycznych i standard usług opiekuńczych 3) wymienia kryteria oceny jakości świadczonej opieki 4) wyjaśnia podstawowe różnice w funkcjonowaniu podmiotów leczniczych publicznych i niepublicznych dotyczące podmiotu tworzącego oraz źródeł finansowania działalności leczniczej 5) wyjaśnia różnice w funkcjonowaniu instytucji publicznych i niepublicznych pomocy społecznej dotyczące organu założycielskiego oraz źródeł finansowania	x					
4) charakteryzuje ogólną budowę organizmu człowieka (ek)	38	1) objaśnia pojęcia z zakresu anatomii i fizjologii człowieka 2) omawia budowę tkanek, narządów i układów organizmu człowieka 3) opisuje czynności i funkcje komórek, tkanek i narządów oraz prawa, które tymi funkcjami rządzą 4) omawia rozwój psychofizyczny człowieka w poszczególnych fazach jego życia		x				
5) stosuje zasady udzielania pierwszej pomocy zgodnie z	16	1) objaśnia pojęcia: pierwsza pomoc, kwalifikowana pierwsza pomoc, reanimacja, resuscytacja, nagłe zagrożenie zdrowotne				x		

Efekty kształcenia z danej jednostki efektów	Liczba godzin przeznaczonych na efekt	Kryteria weryfikacji poszczególnych efektów	Podstawy wykonywania zawodu opiekuńcza medycznego	Anatomia i fizjologia człowieka	Podstawy języka migowego	Udział w pomocy w zagrożeniu życia i zdrowia	Promocja zdrowia i profilaktyka zdrowotna	Zaburzenia w funkcjonowaniu organizmu człowieka
posiadany kompetencjami (ek)		2) omawia stany nagłego zagrożenia zdrowotnego spowodowane chorobą, urazem fizycznym, termicznym i chemicznym 3) ocenia stan poszkodowanego i dokonuje pomiarów podstawowych czynności życiowych 4) wykonuje podstawowe czynności resuscytacyjne zgodnie z wytycznymi Polskiej Rady Resuscytacji 5) posługuje się automatycznym defibrylatorem zewnętrznym (AED – Automatyczny Elektryczny Defibrylator)						
6) charakteryzuje pojęcia i procesy dotyczące niepełnosprawności i niesamodzielności oraz zmian patologicznych (ek)	30	1) opisuje przyczyny i skutki naruszenia funkcji ciała, takie jak: uraz, przewlekła choroba, podeszły wiek oraz czynniki kontekstowe – osobowe i środowiskowe mające wpływ na funkcjonowanie osoby chorej i niepełnosprawnej 2) wyjaśnia pojęcie niepełnosprawności z uwzględnieniem orzekania o niepełnosprawności do celów rentowych i pozarentowych 3) wyjaśnia pojęcie niesamodzielności (niezdolności do samodzielnej egzystencji) 4) określa poziom zaangażowania zawodowego i modyfikowania postępowania w zależności od stopnia niesamodzielności osoby chorej lub niesamodzielnej przez wyjaśnienie pojęć: asystowanie, pomaganie i opieka 5) wyjaśnia pojęcia z zakresu patologii 6) wyjaśnia pojęcia: wielki problem geriatryczny, starcza wielochorobowość						x

Efekty kształcenia z danej jednostki efektów	Liczba godzin przeznaczonych na efekt	Kryteria weryfikacji poszczególnych efektów	Podstawy wykonywania zawodu opiekuna medycznego	Anatomia i fizjologia człowieka	Podstawy języka migowego	Udzielanie pomocy w zagrożeniu życia i zdrowia	Promocja zdrowia i profilaktyka zdrowotna	Zaburzenia w funkcjonowaniu organizmu człowieka
		7) opisuje objawy i skutki zaburzeń w funkcjonowaniu organizmu człowieka spowodowane procesem starzenia i unieruchomieniem						
7) posługuje się językiem migowym (ew)	16	1) stosuje podstawowe techniki języka migowego w udzielaniu świadczeń 2) pomaga pacjentom niedosłyszącym w dostępie do usług medycznych 3) porozumiewa się z pacjentem językiem migowym w stopniu podstawowym			x			
8) podejmuje działania w zakresie promocji zdrowia i profilaktyki (ew)	20	1) wyjaśnia pojęcia: promocja zdrowia, edukacja zdrowotna, wychowanie zdrowotne, profilaktyka, polityka zdrowotna 2) określa zakres działań i podmioty realizujące promocję zdrowia i profilaktykę 3) wymienia metody profilaktyki stosowane w pracy zawodowej 4) uzasadnia udział opiekuna medycznego w promocji zdrowia i profilaktyce 5) współdziała z osobą niesamodzielną i jej rodziną w zakresie promocji zdrowia i profilaktyki skutków zaniedbań pielęgnacyjnych					x	

Efekty kształcenia z danej jednostki efektów	Liczba godzin przeznaczonych na efekt	Kryteria weryfikacji poszczególnych efektów	Podstawy wykonywania zawodu opiekuna medycznego	Anatomia i fizjologia człowieka	Podstawy języka migowego	Udziałanie pomocy w zagrożeniu życia i zdrowia	Promocja zdrowia i profilaktyka zdrowotna	Zaburzenia w funkcjonowaniu organizmu człowieka
9) przestrzega zasad postępowania w przypadku podejrzenia występowania przemocy (ew) 10) przestrzega zasad postępowania w przypadku podejrzenia występowania przemocy (ew)	5	1) definiuje pojęcie przemocy, w tym przemocy w środowisku pracy 2) stosuje procedury dotyczące przeciwdziałaniu zjawiskom przemocy 3) wskazuje działania przeciwdziałające przemocy adekwatne do danej sytuacji 4) definiuje pojęcie przemocy, w tym przemocy w środowisku pracy 5) stosuje procedury dotyczące przeciwdziałaniu zjawiskom przemocy 6) wskazuje działania przeciwdziałające przemocy adekwatne do danej sytuacji	x					
11) stosuje programy komputerowe wspomagające wykonywanie zadań zawodowych (ep)	8	1) przestrzega zasad netykiety i norm prawnych dotyczących bezpiecznego korzystania z Internetu oraz ochrony informacji i danych 2) wyszukuje, gromadzi, selekcjonuje, przetwarza i wykorzystuje informacje przydatne w wykonywaniu zadań zawodowych 3) wprowadza dane do elektronicznej dokumentacji zgodnie z kompetencjami zawodowymi i kodem dostępu	x					

Efekty kształcenia z danej jednostki efektów	Liczba godzin przeznaczonych na efekt	Kryteria weryfikacji poszczególnych efektów	Podstawy wykonywania zawodu opiekuna medycznego	Anatomia i fizjologia człowieka	Podstawy języka migowego	Udzielanie pomocy w zagrożeniu życia i zdrowia	Promocja zdrowia i profilaktyka zdrowotna	Zaburzenia w funkcjonowaniu organizmu człowieka
12) charakteryzuje dokumentację medyczną (ek)	2	1) omawia rodzaje dokumentacji medycznej stosowanej w procesie leczenia, opieki i pielęgnacji 2) wypełnia dokumentację medyczną związaną z wykonywaniem zadań opiekuna, taką jak: plan opieki, kartę kontroli podstawowych parametrów życiowych 3) dokumentuje wykonanie czynności zawodowych 4) chroni dokumentację medyczną przed osobami postronnymi i przed zniszczeniem	x					
13) rozpoznaje właściwe normy i procedury oceny zgodności podczas realizacji zadań zawodowych (ep)	2	1) wymienia cele normalizacji krajowej 2) wyjaśnia, czym jest norma i wymienia cechy normy 3) rozróżnia oznaczenie normy międzynarodowej, europejskiej i krajowej 4) korzysta ze źródeł informacji dotyczących norm i procedur oceny zgodności	x					

Tabela Grupowanie efektów kształcenia w zajęcia i nadawanie nazw tym zajęciom

Tabela 11 Grupowanie efektów kształcenia w zajęcia i nadawanie nazw tym zajęciom

Efekt kształcenia	Liczba godzin dla efektu	Kryterium weryfikacji	Obowiązkowe zajęcia edukacyjne	Okres realizacji
1) przedstawia prawno-etyczne podstawy wykonywania zawodu (ek)	11	1) omawia zasady etyki zawodowej oraz cechy, jakie powinna posiadać osoba wykonująca dany zawód 2) wymienia kompetencje zawodowe wynikające z przepisów prawa 3) wymienia prawa pacjenta wynikające z przepisów prawa 4) przestrzega przepisów dotyczących praw pacjenta, ochrony danych osobowych, w tym danych wrażliwych, w związku z realizacją zadań zawodowych	Podstawy wykonywania zawodu opiekuna medycznego	1 miesiąc
2) opisuje system ochrony zdrowia i pomocy społecznej (ew)	6	1) opisuje główne podmioty opieki zdrowotnej udzielające świadczeń przeznaczonych dla osoby chorej i niesamodzielnej, takie jak: podstawowa opieka zdrowotna, ambulatoryjna opieka specjalistyczna, opieka stacjonarna szpitalna, opieka długoterminowa w stacjonarnych zakładach opiekuńczo-leczniczych, w zakładach opiekuńczo-pielęgniacyjnych i w hospicjum stacjonarnym, opieka długoterminowa domowa oraz opieka domowa hospicyjna 2) wyjaśnia finansowanie systemu ochrony zdrowia 3) opisuje główne formy organizacyjne pomocy społecznej, takie jak: stacjonarne domy pomocy społecznej, dzienne domy pomocy społecznej, środowiskowe domy wsparcia oraz usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	Podstawy wykonywania zawodu opiekuna medycznego	1 miesiąc
3) charakteryzuje rynek usług medycznych i opiekuńczych (ew)	6	1) wyjaśnia pojęcia dotyczące świadczeń zdrowotnych i opiekuńczych, w tym pojęcia: pacjent, podopieczny, ubezpieczony oraz kryteria kwalifikacyjne do opieki: stan zagrożenia życia, stan zdrowia, poziom sprawności, wiek 2) wyjaśnia pojęcia: standard usług zdrowotnych, standard usług medycznych i standard usług opiekuńczych 3) wymienia kryteria oceny jakości świadczonej opieki 4) wyjaśnia podstawowe różnice w funkcjonowaniu podmiotów leczniczych publicznych i niepublicznych dotyczące podmiotu tworzącego oraz źródeł finansowania działalności leczniczej 5) wyjaśnia różnice w funkcjonowaniu instytucji publicznych i niepublicznych pomocy społecznej dotyczące organu założycielskiego oraz źródeł finansowania	Podstawy wykonywania zawodu opiekuna medycznego	1 miesiąc

Efekt kształcenia	Liczba godzin dla efektu	Kryterium weryfikacji	Obowiązkowe zajęcia edukacyjne	Okres realizacji
4) charakteryzuje ogólną budowę organizmu człowieka (ek)	38	1) objaśnia pojęcia z zakresu anatomii i fizjologii człowieka 2) omawia budowę tkanek, narządów i układów organizmu człowieka 3) opisuje czynności i funkcje komórek, tkanek i narządów oraz prawa, które tymi funkcjami rządzą 4) omawia rozwój psychofizyczny człowieka w poszczególnych fazach jego życia	Anatomia i fizjologia człowieka	1 miesiąc, 2 miesiąc, 3 miesiąc, 4 miesiąc
5) stosuje zasady udzielania pierwszej pomocy zgodnie z posiadanymi kompetencjami (ek)	16	1) objaśnia pojęcia: pierwsza pomoc, kwalifikowana pierwsza pomoc, reanimacja, resuscytacja, nagłe zagrożenie zdrowotne 2) omawia stany nagłego zagrożenia zdrowotnego spowodowane chorobą, urazem fizycznym, termicznym i chemicznym 3) ocenia stan poszkodowanego i dokonuje pomiarów podstawowych czynności życiowych 4) wykonuje podstawowe czynności resuscytacyjne zgodnie z wytycznymi Polskiej Rady Resuscytacji 5) posługuje się automatycznym defibrylatorem zewnętrznym (AED – Automatyczny Elektryczny Defibrylator)	Udzielanie pomocy w zagrożeniu życia i zdrowia	4 – 5 miesiąc
6) charakteryzuje pojęcia i procesy dotyczące niepełnosprawności i niesamodzielności oraz zmian patologicznych (ek)	30	1) opisuje przyczyny i skutki naruszenia funkcji ciała, takie jak: uraz, przewlekła choroba, podeszły wiek oraz czynniki kontekstowe – osobowe i środowiskowe mające wpływ na funkcjonowanie osoby chorej i niepełnosprawnej 2) wyjaśnia pojęcie niepełnosprawności z uwzględnieniem orzekania o niepełnosprawności do celów rentowych i pozarentowych 3) wyjaśnia pojęcie niesamodzielności (niezdolności do samodzielnej egzystencji) 4) określa poziom zaangażowania zawodowego i modyfikowania postępowania w zależności od stopnia niesamodzielności osoby chorej lub niesamodzielnej przez wyjaśnienie pojęć: asystowanie, pomaganie i opieka 5) wyjaśnia pojęcia z zakresu patologii 6) wyjaśnia pojęcia: wielki problem geriatryczny, starcza wielochorobowość 7) opisuje objawy i skutki zaburzeń w funkcjonowaniu organizmu człowieka spowodowane procesem starzenia i unieruchomieniem	Zaburzenia w funkcjonowaniu organizmu człowieka	4 – 5 miesiąc

Efekt kształcenia	Liczba godzin dla efektu	Kryterium weryfikacji	Obowiązkowe zajęcia edukacyjne	Okres realizacji
7) posługuje się językiem migowym (ew)	16	1) stosuje podstawowe techniki języka migowego w udzielaniu świadczeń 2) pomaga pacjentom niedosłyszącym w dostępie do usług medycznych 3) porozumiewa się z pacjentem językiem migowym w stopniu podstawowym	Podstawy języka migowego	2 miesiąc
8) podejmuje działania w zakresie promocji zdrowia i profilaktyki (ew)	20	1) wyjaśnia pojęcia: promocja zdrowia, edukacja zdrowotna, wychowanie zdrowotne, profilaktyka, polityka zdrowotna 2) określa zakres działań i podmioty realizujące promocję zdrowia i profilaktykę 3) wymienia metody profilaktyki stosowane w pracy zawodowej 4) uzasadnia udział opiekuna medycznego w promocji zdrowia i profilaktyce 5) współdziała z osobą niesamodzielną i jej rodziną w zakresie promocji zdrowia i profilaktyki skutków zaniedbań pielęgnacyjnych	Promocja zdrowia i profilaktyka zdrowotna	5 miesiąc
9) przestrzega zasad postępowania w przypadku podejrzenia występowania przemocy (ew)	5	1) definiuje pojęcie przemocy, w tym przemocy w środowisku pracy 2) stosuje procedury dotyczące przeciwdziałaniu zjawiskom przemocy 3) wskazuje działania przeciwdziałające przemocy adekwatne do danej sytuacji 4) stosuje procedury dotyczące przeciwdziałaniu zjawiskom przemocy 5) wskazuje działania przeciwdziałające przemocy adekwatne do danej sytuacji	Podstawy wykonywania zawodu opiekuna medycznego	5 miesiąc
11) stosuje programy komputerowe wspomagające wykonywanie zadań zawodowych (ep)	8	1) przestrzega zasad netykiety i norm prawnych dotyczących bezpiecznego korzystania z Internetu oraz ochrony informacji i danych 2) wyszukuje, gromadzi, selekcjonuje, przetwarza i wykorzystuje informacje przydatne w wykonywaniu zadań zawodowych 3) wprowadza dane do elektronicznej dokumentacji zgodnie z kompetencjami zawodowymi i kodem dostępu	Podstawy wykonywania zawodu opiekuna medycznego	1 miesiąc
12) charakteryzuje dokumentację medyczną (ek)	2	1) omawia rodzaje dokumentacji medycznej stosowanej w procesie leczenia, opieki i pielęgnacji 2) wypełnia dokumentację medyczną związaną z wykonywaniem zadań opiekuna, taką jak: plan opieki, kartę kontroli podstawowych parametrów życiowych 3) dokumentuje wykonanie czynności zawodowych 4) chroni dokumentację medyczną przed osobami postronnymi i przed zniszczeniem	Podstawy wykonywania zawodu opiekuna medycznego	2 miesiąc

Efekt kształcenia	Liczba godzin dla efektu	Kryterium weryfikacji	Obowiązkowe zajęcia edukacyjne	Okres realizacji
13) rozpoznaje właściwe normy i procedury oceny zgodności podczas realizacji zadań zawodowych (ep)	2	1) wymienia cele normalizacji krajowej 2) wyjaśnia, czym jest norma i wymienia cechy normy 3) rozróżnia oznaczenie normy międzynarodowej, europejskiej i krajowej 4) korzysta ze źródeł informacji dotyczących norm i procedur oceny zgodności	Podstawy wykonywania zawodu opiekuna medycznego	3 miesiąc

Tabela 12 Określenie liczby godzin poszczególnych zajęć z podziałem na zajęcia teoretyczne i praktyczne

Przedmiot/ Obowiązkowe zajęcia edukacyjne ustalone przez dyrektora	Liczba godzin		Efekty kształcenia wraz kryteriami weryfikacji realizowane w ramach przedmiotów oraz kodami (ek, ew, ep.)	
	Przedmioty zawodowe teoretyczne	Zajęcia realizowane w formie zajęć praktycznych		
			Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji
Podstawy wykonywania zawodu opiekuna medycznego	40		1) przedstawia prawnie-etyczne podstawy wykonywania zawodu (ek)	1) omawia zasady etyki zawodowej oraz cechy, jakie powinna posiadać osoba wykonująca dany zawód 2) wymienia kompetencje zawodowe wynikające z przepisów prawa 3) wymienia prawa pacjenta wynikające z przepisów prawa 4) przestrzega przepisów dotyczących praw pacjenta, ochrony danych osobowych, w tym danych wrażliwych, w związku z realizacją zadań zawodowych
			2) opisuje system ochrony zdrowia i pomocy społecznej (ew)	1) opisuje główne podmioty opieki zdrowotnej udzielające świadczeń przeznaczonych dla osoby chorej i niesamodzielnej, takie jak: podstawowa opieka zdrowotna, ambulatoryjna opieka specjalistyczna, opieka stacjonarna szpitalna, opieka długoterminowa w stacjonarnych zakładach opiekuńczo-leczniczych, w zakładach opiekuńczoopielęgnacyjnych i w hospicjum stacjonarnym, opieka długoterminowa domowa oraz opieka domowa hospicyjna 2) wyjaśnia finansowanie systemu ochrony zdrowia

Przedmiot/ Obowiązkowe zajęcia edukacyjne ustalone przez dyrektora	Liczba godzin		Efekty kształcenia wraz kryteriami weryfikacji realizowane w ramach przedmiotów oraz kodami (ek, ew, ep.)	
	Przedmioty zawodowe teoretyczne	Zajęcia realizowane w formie zajęć praktycznych		
			Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji
				3) opisuje główne formy organizacyjne pomocy społecznej, takie jak: stacjonarne domy pomocy społecznej, dzienne domy pomocy społecznej, środowiskowe domy wsparcia oraz usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze
			3) charakteryzuje rynek usług medycznych i opiekuńczych (ew)	1) wyjaśnia pojęcia dotyczące świadczeń zdrowotnych i opiekuńczych, w tym pojęcia: pacjent, podopieczny, ubezpieczony oraz kryteria kwalifikacyjne do opieki: stan zagrożenia życia, stan zdrowia, poziom sprawności, wiek 2) wyjaśnia pojęcia: standard usług zdrowotnych, standard usług medycznych i standard usług opiekuńczych 3) wymienia kryteria oceny jakości świadczonej opieki 4) wyjaśnia podstawowe różnice w funkcjonowaniu podmiotów leczniczych publicznych i niepublicznych dotyczące podmiotu tworzącego oraz źródeł finansowania działalności leczniczej 5) wyjaśnia różnice w funkcjonowaniu instytucji
			9) przestrzega zasad postępowania w przypadku podejrzenia występowania przemocy (ew)	1) definiuje pojęcie przemocy, w tym przemocy w środowisku pracy 2) stosuje procedury dotyczące przeciwdziałaniu zjawiskom przemocy 3) wskazuje działania przeciwdziałające przemocy adekwatne do danej sytuacji 4) stosuje procedury dotyczące przeciwdziałaniu zjawiskom przemocy 5) wskazuje działania przeciwdziałające przemocy adekwatne do danej sytuacji
			11) stosuje programy komputerowe wspomagające wykonywanie zadań zawodowych (ep)	1) przestrzega zasad netykiety i norm prawnych dotyczących bezpiecznego korzystania z Internetu oraz ochrony informacji i danych 2) wyszukuje, gromadzi, selekcionuje, przetwarza i wykorzystuje informacje przydatne w wykonywaniu zadań zawodowych 3) wprowadza dane do elektronicznej dokumentacji zgodnie z kompetencjami zawodowymi i kodem dostępu

Przedmiot/ Obowiązkowe zajęcia edukacyjne ustalone przez dyrektora	Liczba godzin		Efekty kształcenia wraz kryteriami weryfikacji realizowane w ramach przedmiotów oraz kodami (ek, ew, ep.)	
	Przedmioty zawodowe teoretyczne	Zajęcia realizowane w formie zajęć praktycznych		
			Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji
			12) charakteryzuje dokumentację medyczną (ek)	1) omawia rodzaje dokumentacji medycznej stosowanej w procesie leczenia, opieki i pielęgnacji 2) wypełnia dokumentację medyczną związaną z wykonywaniem zadań opiekuna, taką jak: plan opieki, kartę kontroli podstawowych parametrów życiowych 3) dokumentuje wykonanie czynności zawodowych 4) chroni dokumentację medyczną przed osobami postronnymi i przed zniszczeniem
			13) rozpoznaje właściwe normy i procedury oceny zgodności podczas realizacji zadań zawodowych (ep)	1) wymienia cele normalizacji krajowej 2) wyjaśnia, czym jest norma i wymienia cechy normy 3) rozróżnia oznaczenie normy międzynarodowej, europejskiej i krajowej 4) korzysta ze źródeł informacji dotyczących norm i procedur oceny zgodności
Anatomia i fizjologia człowieka	38		4) charakteryzuje ogólną budowę organizmu człowieka (ek)	1) objaśnia pojęcia z zakresu anatomii i fizjologii człowieka 2) omawia budowę tkanek, narządów i układów organizmu człowieka 3) opisuje czynności i funkcje komórek, tkanek i narządów oraz prawa, które tymi funkcjami rządzą 4) omawia rozwój psychofizyczny człowieka w poszczególnych fazach jego życia
Podstawy języka migowego	16		7) posługuje się językiem migowym (ew)	1) stosuje podstawowe techniki języka migowego w udzielaniu świadczeń 2) pomaga pacjentom niedosłyszącym w dostępie do usług medycznych 3) porozumiewa się z pacjentem językiem migowym w stopniu podstawowym
Udzielanie pomocy w zagrożeniu życia i zdrowia		16	5) stosuje zasady udzielania pierwszej pomocy zgodnie z posiadanymi kompetencjami (ek)	1) objaśnia pojęcia: pierwsza pomoc, kwalifikowana pierwsza pomoc, reanimacja, resuscytacja, nagłe zagrożenie zdrowotne 2) omawia stany nagłego zagrożenia zdrowotnego spowodowane chorobą, urazem fizycznym, termicznym i chemicznym 3) ocenia stan poszkodowanego i dokonuje pomiarów podstawowych czynności życiowych

Przedmiot/ Obowiązkowe zajęcia edukacyjne ustalone przez dyrektora	Liczba godzin		Efekty kształcenia wraz kryteriami weryfikacji realizowane w ramach przedmiotów oraz kodami (ek, ew, ep.)	
	Przedmioty zawodowe teoretyczne	Zajęcia realizowane w formie zajęć praktycznych		
			Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji
				4) wykonuje podstawowe czynności resuscytacyjne zgodnie z wytycznymi Polskiej Rady Resuscytacji 5) posługuje się automatycznym defibrylatorem zewnętrznym (AED – Automatyczny Elektryczny Defibrylator)
Promocja zdrowia i profilaktyka zdrowotna	20		8) podejmuje działania w zakresie promocji zdrowia i profilaktyki (ew)	1) wyjaśnia pojęcia: promocja zdrowia, edukacja zdrowotna, wychowanie zdrowotne, profilaktyka, polityka zdrowotna 2) określa zakres działań i podmioty realizujące promocję zdrowia i profilaktykę 3) wymienia metody profilaktyki stosowane w pracy zawodowej 4) uzasadnia udział opiekuna medycznego w promocji zdrowia i profilaktyce 5) współdziała z osobą niesamodzielną i jej rodziną w zakresie promocji zdrowia i profilaktyki skutków zaniedbań pielęgnacyjnych
Zaburzenia w funkcjonowaniu organizmu człowieka	30		6) charakteryzuje pojęcia i procesy dotyczące niepełnosprawności i niesamodzielnosci oraz zmian patologicznych (ek)	1) opisuje przyczyny i skutki naruszenia funkcji ciała, takie jak: uraz, przewlekła choroba, podeszły wiek oraz czynniki kontekstowe – osobowe i środowiskowe mające wpływ na funkcjonowanie osoby chorej i niepełnosprawnej 2) wyjaśnia pojęcie niepełnosprawności z uwzględnieniem orzekania o niepełnosprawności do celów rentowych i pozarentowych 3) wyjaśnia pojęcie niesamodzielnosci (niezdolności do samodzielnej egzystencji) 4) określa poziom zaangażowania zawodowego i modyfikowania postępowania w zależności od stopnia niesamodzielnosci osoby chorej lub niesamodzielnej przez wyjaśnienie pojęć: asystowanie, pomaganie i opieka 5) wyjaśnia pojęcia z zakresu patologii 6) wyjaśnia pojęcia: wielki problem geriatryczny, starcza wielochorobowość 7) opisuje objawy i skutki zaburzeń w funkcjonowaniu organizmu człowieka spowodowane procesem starzenia i unieruchomieniem